

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 12. V Celovcu 15. decembra 1873. XXII. tečaj.

Pridiga za božični dan pri zorni maši.

(Dete Kristus pred rojstvom, ob in po rojstvu; gov. M. T.)

Razlaga.

(Konec.)

Mi vidimo, kako je Božje dete pred rojstvom popolnoma vdano božje volji. Zakaj naj bi bilo tedaj nam pripuščeno, da bi svojo termo Božji volji spred stavili, ali Božjo voljo le tolikanj spolnovali, kolikor se z našimi mislimi, z našim samopridom in dobičkom edini, in kedar je s tim nasproti, zakaj hočemo, da naj bi naša volja bila Božja volja? — Mi vidimo, da je Božje dete že pri rojstvu prevzelo tisti težki križ, s katerim je ves čas življenja za naše grehe zadostovalo. Zakaj se potlej mi prederznemo Bogu reči: Le tega terpljenja, tega križa nikar? Učimo se za tega del od Kristusa že pred rojstvom, da bodemo popolno vdani in pokorni do Božje svete volje; učimo se spoznati te dolžnosti, da nam je treba zvestim ostati do zadnjega zdihljeja, in obžalovati do konca vse tiste žalostne trenutke, ko smo bolj ljubili stvari, kakor Stvarnika; zraven pa nismo pomislili, koliko vredno da je zveličanje naše duše, ker Božji Sin že pred rojstvom toliko poniževanja in zadostovanja terpi, da zveliča našo dušo!

Premišljujmo to Božje dete 2. ob času njegovega rojstva, in sicer: kdaj in kje je bilo rojeno? Sv. Ludovik de Ponte in ž njim še drugi cerkveni učeniki terdijo, da bi bil Kristus lahko precej po spočetji rojen, ker kakor Bog ni bil navezan na natorne postave. Kakor se je namreč njegovo spočetje zgodilo po svetem Duhu, tako bi bilo tudi njegovo rojstvo precej po spočetji natoren čudež. Ali Sin Božji je hotel rojen biti kakor drugi človeški otroci

nam je hotel v vsem enak biti, razun v grehu. Kakor velike so bile tedaj njegove želje, rojenemu biti, da odreši vesoljni svet, naj bi vse ljudi podučil, kaj je volja nebeškega Očeta, naj bi vsem dajal lepe zglede in jih za dobro vnel in vse nebesom pridobil; vendar se je tudi v tem vsem naredbam svojega Očeta podvergel. Zato pravi sv. Lukež: „Ko je prišel čas, da je imela Marija poroditi, porodila je svojega Pervorojenega.“ — In kje ga je porodila? Matere iz najnižih stanov si sprosijo pri dobrih in usmiljenih ljudeh podstrešja, in zavarujejo sebe in otročiča z odejami zoper mraz in nagoto, si preskerbé vso potrebno pomoč in postrežbo. Kolike zločnost in polajšanja, koliko postrežbe od vseh plati še pa le uživajo pri rojstvu otroci premožnih, plemenitih starišev! Koliko mehke blazine, zrahljane pernice, svilnate ali še bogato vdlane odeje so pripravljene za-nje! Sin Božji pa, ki še čez kraljeve in cesarske sedeže kraljuje in v čegar primeri so vse bogastva nebes in zemlje le solnčni prah, si izvoli, česar bi gotovo ne želela nobena mati svojemu otroku, izvoli si poslednji kraj — živinsk hlev. Namesto mogočnega vladarja sveta mu je ubogi tesar, sveti Jožef, varh in rednik. Namesto bogato olišpane in nalepotičene cesarice mu je revna in priprosta devica njegova mati. Namesto v topli cesaričini spavnici, ktere tla bi bile z dražimi plahtami pregrejnene, zidovja lepo pomalane in z imenitnimi podobami preobešene, kjer bi se vse čistega zlata in dragih demantov lesketalo, je merzel, živinski hlev njegovo stanovanje, jaslice njegova zibel, terda slama njegova pernica, revne plenice njegova odeja, strežaji so mu priprosti pastirji, in dihanje živalino ga greje. — Toraj se pri Kristusovih jaslih še mi a) učimo, naj se v vseh okoliščinah svojega življenja Božjim naredbam podveržemo. Saj Bog vé za tvojo silo, ktero želiš, da bi ti jo preložil; vé za tvoj stan, čegar dolžnosti te do kervi žulijo; vé za tvoje zaderge, kterih bi bil rad rešen. Zato poterpi, da pride čas in bije ura, kedar ti je namenil Gospod poslati svojega rešivnega angelja. Ako pa brez volje Božje sam sklepe snuješ in brez posvetovanja z Bogom le s svojo termo naprej tiščiš; če ne poterpiš in ne čakaš, da ti poskušnjo odvzame, kedar bo njemu dopadlo; — tako dolgo si zmiraj daleč od pravega pota, v zmedah in zmotnjavah in ravno nasproti delaš njegovi previdnosti. Pri Kristusovih jaslicah se pa tudi b) učimo, kako potrebno nam je, da sami sebe zatajujemo, svoje meso krotimo, svojemu poženju marsikaj odrekamo, in tako po besedah sv. Pavla „terpljenje Kristusovo nosimo na svojem telesu, da se razodeva nad nami njegovo življenje“ — življenje, ki je nepretergana rajda pokorjenja, poniževanja in revščine. Od njega se uči tudi ti z malim biti zadovoljen in ljubiti svoj revni stan. Morebiti ti ne najdeš nikjer ne odpertih vrat, kamor bi se zatekel, ne usmiljenega srca, ki bi te sprejelo. Ozri se po tem takem na svojega mojstra in učenika! Tudi njemu so zapahnjene vse vrata po Betlehemu; zemlja, ki jo

tako lepo oblači, zanj nima odeje, in solnce, kateremu je dal gorkoto in luč, nima zanj toplih žarkov. Pri tem premisliku njegove revščine boš še ti zadovoljen postal s svojo borno odejo; nič več ti ne bo zoperna suha skorjica kruha, ne požirek hladne vode, katero ti je namenila modra previdnost Božja. —

Poglejmo 3. na to Božje dete še po njegovem rojstvu. Ako se nanj ozremo, nas sprehaja radovedna misel: kaj bo vendar iz tega otroka? In če pomislimo, kdo da je bil Jezus, ko je dorastel, potlej še le ima njegovo rojstvo za nas pravi pomen. Če stojim pred njegovimi jasicami in ogledujem njegove spremile oči, ki so ogledalo njegovega ravno tako milega in ljubeznjivega serca, zdi se mi, kakor bi mi v hudo tamno ječo dve svetli zvezdi lesketale. To so tiste oči, ki so Natanaela pod- in Caheja na smokvinnem drevesu, Matevža pri cestninarski mizi, Magdaleno v Simeonovi hiši in Petra pri ognju na dvorišču poiskale in jih k pokori pripravile. To so oči, ki so še razbojniku na križu serce prederle, ter mu milost in odpusčenje primignile. Te oči, o grešnik, pa tudi na-te gledajo, da se spreobrneš, in so tudi za tvoje serce puščice, da ti ga v ljubezni ranijo. Akoravno se zdaj temu milemu pogledu umikaš, enkrat vendar ti bo naravnost nasproti postavljen, in takrat nič v njem ne boš bral milobe in usmiljenja, ampak serdito pravičnost. To so tiste oči, ki so se na Lazarjevem grobu britko zjokale in nad terdovratnim Jeruzalemom solzile; — in te tekó za vse grešnike, tekó zame in zate, da bi nas omečile in zgubljene pridobile.

Da, ko to Božje dete ogledujem, mi nehoté pred oči stopi kelih njegovega britkega terpljenja. To je tedaj, si mislim, tista presveta glava, ki bo s ternjem razbodena, to tisti obraz, ktereга bodo bili in vanj pljevali, to tisto sveto telo, ki bo s šibami in z jermení vse razmesarjeno, to so tiste roke in noge, ki bodo razpete in z žreblji pribite na križu, to tisto ljubezni vneto serce, ki bo s sulico prebodeno. O ubogo dete nebeško, koliko terpljenje te čaka! — In zakaj vse to? Zato, da nam pokaže največo stopinjo ljubezni, ž njo pokaže veliko ceno naše duše, da mervta po njegovi smerti spet oživi, in jej zaklenjena vrata v raj znovič odklene. Prišel je na svet, da nas uči nebeško lepíh resnic. Je li res Bog v nebesih, ki za nas skerbí in nas ljubi? vpraša človekovo preiskovanje. In to dete z nebes pravi: „Izšel sem od Očeta, da je dal svojega edinorojenega, da nihče, ki vanj, veruje ne bo pogubljen, temuč ima večno življenje.“ Je li razloček med dobrim in hudim, in kje najdem resnico? Ta razloček, pravi Sin Božji, je, „kdor stori dobro, šel bo v večno življenje; kdor pa hudo, v večno pogubljenje.“ — „Jaz pa sem pot, resnica in življenje.“ Ali je pa tudi res življenje še po smerti, da mi bo dobro poplačano, in kakošno je unkraj sveta? vpraša človekova radovednost? In Kristus pravi:

„Prišla bo ura, ko bodo vsi, ki so v grobeh, glas sinu Božjega zaslišali in vstali.“ „In tam, pravi, se bote veselili, in vašega veselja vam ne bo nihče odvzel.“ — „Pravični se bodo svetili, kakor solnce in šli v gospostvo mojega Očeta.“ Dete ljubo, ki leži tam v jasicah, je po rojstvu svojem bilo naš učenik, naš odrešenik in zveličar.

S k l e p.

Toraj vemo, kje nam je sveta, kje pomoči iskati v skerbi za zveličanje. Do Betlehema k Gospodovim jasicam bomo hiteli in premišljevali čuda, ki so se tam godile in ki nam jih je Gospod na znanje dal. Tam se bomo učili od Sinu Božjega popolne vdanosti, poniževanja, zatajevanja in revščine; tam učili se precej pri rojstvu svoj križ zadeti in ga z voljo nositi, dokler ga poslednjič poljubimo, za vselej odložimo na smertni postelji, ter ga zamenjamo za krono večnega plačila. Zato „o dete, v pokoj vsi zemlji rojeno! O hvaljeno bodi, bodi češčeno!“ Amen.

Pridiga za praznik sv. Štefana.

(Trije zlahtni kamenci iz Štefanove krone; gov. F. K.)

„Češčen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem.“
Mat. 23, 39.

V v o d.

Včeraj smo obhajali praznik Jezusovega rojstva, danes praznujemo spomin Štefanove smerti. — Izvolili so aposteljni sedem mož dobrega imena, da bi namesti njih ubogim miloščino delili. Med njimi je bil sv. Štefan, poln gnade in moči, ki je delal čuda in velike znamenja med ljudmi. Spravijo se pa nekteri judovski modrijani zoper njega, in se ž njim pričkajo. Pa niso mogli zoperstati modrosti in sv. Duhu, kateri je iz njega govoril. Toraj so ljudstvo nanj nadražili. In ljudstvo pridere, Štefana popade, in pelje v zbor, ter ga po krivem toži. Štefan pa jim začne razlagati, kako je Bog prečudno vodil Abrahama in Mozesa, in kako so bili Izraelci vselej Bogu nepokorni; na zadnje pa tudi pričujočim resnico kar naravnost in sicer prav oistro pove. Ko so to slišali, razjezili so se tako, da so z zobmi škripali v njega. On pa poln sv. Duha je v nebo gledal, in vidil božje veličastvo, in Jezusa ob

desnici božji. In je rekel: „Glejte! vidim nebo odperto, in Sinu človekovega ob desnici božji.“ Glasno so nad njim zavpili, si ušesa mašili, vsi kmali nanj planili, ga iz mesta vlekli, da bi ga kamnjali. In so ga kamnjali. Štefan je pa molil in klical: „Gospod Jezus, sprejmi mojo dušo!“ Potlej je pokleknil, in z velikim glasom klical: „Gospod, ne šteš jim tega v greh!“ Ko je to izrekel, zaspal je v Gospodu. Bogaboječi možji so ga pokopali, in verniki so močno po njem žalovali. — Tako je umerl sveti Štefan, umerl s kamnjem pobit, in šel v nebesa sprejemat svitlo krono, ki se vsa leskeče žlahtnih kamencev, ktere si je vanjo zakoval s svojim bogaboječim življenjem, s svojo sveto smertjo. Zmed teh žlahtnih kamencev vam danes pokažem tri: ter

1. rudeči kamenček žive vere v Kristusa;
2. višnjevi kamenček terdnega zaupanja v Jezusa; in
3. beli kamenček goreče ljubezni do Zveličarja, — da si jih po Štefanovem zgledu tudi mi vkujemo v krono, ki nam je namenjena gori v nebesih. Zvesto me poslušajte!

Razlaga.

1. Pervi žlahtni kamenček iz krone sv. Štefana, ki vam ga danes v misel vzamem, je od njegove lastne kervi zarudeli, kamenček žive vere.

Štefanova živa vera je zares žlahten, neprecenljiv kamenček. Le pogledjte ga, kako ves poln žive vere, ves poln sv. Duha med judovskimi modrijani stoji, in tako goreče od Kristusove vere govori, da niso mogli zoperstati modrosti in sv. Duhu, kateri je iz njega govoril. — Ne vstavi ga ne jeza njegovih nasprotnikov, ne zaničevanje sovražnikov, ne kamenje pobijavcev, ne bolečine, ne bližnja smert. Za Jezusa in njegov nauk daruje svoje življenje. Zatoraj je prav primerno, da za božičnim praznikom pride praznik sv. Štefana, ki je prvi svojo kerv prelil za sv. vero Jezusovo, kateri svojim zvestim služabnikom ni obetal posvetnega bogastva, ne posvetne časti, ampak le terpljenje in preganjanje tukaj na zemlji, kakor je tudi on sam bil preganjan in zaničevan in je na križu sklenil svoje življenje.

Res živa je bila Štefanova vera, in prelepo se zdaj leskeče kot žlahten kamenček v njegovi kroni. — Da, žlahten kamen je naša sveta vera, ali bolje reči: trdna skala je, rudeče pobarvana s kervjo Jezusovo in njegovih svetih mučencev, ozaljšana z dišečimi rožami svetih čednost božjih svetnikov in z žlahtnimi lilijami čistih devic. Sovražni valovi so z vso silo vanjo butali, pa podkopali je niso! Še smerom trdno stoji, in bo stala vedno in večno. — Še ni bila popila zemlja kervi Kristusove, in že so se dvignili judje in pogani nad učence Gospodove, in so jih grozovito preganjali, ne-

usmiljeno martrali in morili, in so menili, da s tim še celo dobre dela delajo in Bogu službo opravljajo. Nad tri sto let je zemlja pila kerv kristijanov! Po Aziji, Afriki in Evropi so kristijane lovili in morili. Je ravno, kakor da bi bila mogla biti zemlja poprej oprana s sveto kervjo, preden je bila vredna blagrov vere Jezusove. — Komaj pa je pojenjalo to tristoletno preganjanje, so se že dvignili zopet drugi sovražniki nad sveto vero Jezusovo. Vstajali so krivoverci in kalili s krivimi nauki čisto resnico. Napuhnjениm angeljem podobni so tajili Jezusovo božjo natoro, in z Jezusom vred so zametovali tudi njegove nauke. — Viditi je, kakor da bi se bilo moglo zlato resnice očiščevati v ognju preganjanja, da je na to tem lepše svetilo; ali da je vera kakor luč, koja se mora očšipniti ali oterniti, da tem svitlejši gori, in ljudem razsvitluje pot v boljše življenje.

O sveta vera, (ti) hči nebeška, (ti) zlahtni kamen, (ti) svitla nadnatorna luč! ki nam tolikanj ljubo in prijazno razsvitluješ nevarno pot proti večnemu življenju! kdo bi te ne ljubil? kdo bi se te zvesto ne oklenil? kdo bi se te terdno ne deržal? —

In vendar — komu bi se v serce ne vžalilo! — vendar vidimo toliko ljudi, kterim za sveto vero dosti mar ni. Vem, da ste že marsikterokrat zadeli na kakega človeka, ki se je očitno hvalil, da ne veruje tega ali unega nauka, ki ga duhovni učé, dasiravno vam duhovni le Jezusove nauke razlagajo. Vem, da ste že dostikrat slišali iz ust kakega zapeljivca, da ta ali una reč nima nič v sebi, in da ni greh, dasiravno je Jezusovim naukom kar naravnost nasproti. — To je pač žalostno znamenje, da vera peša in ljudem preseda; je očitno znamenje, da vera umira med nami! Bog daj, da bi se kmalo na boljši obrnilo!

In da se nam zboljša, in sv. vera med nami zopet bolj oživi, zvesto si prizadevajmo, da k temu pripomoremo, vsak po svoji moči: Izredite, kerščanski starši! redite svoje otročiše prav po naukih sv. Jezusove vere, lepo jih podučujte, z lepim zgledom jim svetite, za-nje molite, da vam lepo odrastejo Bogu v čast in v slavo sv. cerkve! — In vi možje, ki oblast v rokah imate! prav po Štefanovo usta mašite zaničevavcem svete vere. Da to sperva prav resnobno storite, ter v prvič prav možko na noge stopite; vam tega v drugič nič več treba ne bo: obmolknili bodo zaničevavci! — In vi, gospodarji in gospodinje! dajajte vsem lepe zglede: „naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vaše dobre dela vidijo, in hvalijo Očeta, ki je v nebesih.“ Nikar naj vam ne bo zadosti samo to, da ste pošteni ljudje; skerbite, da bote tudi pravi kristijani, ki imate v sercu živo vero, koja se v delih razkazuje. Poglejte sv. Štefana, ni mu zadosti pošteno živeti; on ne mara za svet, ne za posvetno veselje; vse, vse čisto daruje Bogu, daruje celo lastno življenje. Akoravno mi nismo tako serčni, da bi umerli kot mučenci; vendar le po Štefa-

novo darujmo Gospodu vse, vse svoje misli in želje, vse svoje besede in djanje in nehanje. Nikar ne poslušajmo sveta, ki nas za seboj vabi in kliče, in nam ponuja svoje minljive sladčice. „Kaj bi človeku pomagalo, ko bi tudi ves svet pridobil, na svoji duši pa škodo terpel?“ — Živimo tedaj tako, da se bo živa vera razkazovala v vsem našem djanju, in da se bo živa vera, ki nam zdaj v srcu gori, in se v delih razkazuje, enkrat v nebesih lesketala kot zlahten kamen v svitli kroni nad našo glavo; kar Jezus sam obeta rekoč: „Kdor veruje, bo zveličan!“

2. Drugi zlahtni kamen v Štefanovi kroni je višnjevi kamen upanja, ki si ga zdaj enmalo ogledjmo!

Gori iznad nebes nam sveti svitla zvezda, ki jej upanje pravimo. Tam gori namreč prebiva Oče večne ljubezni, in doli na nas obrača svoje milo oko, in vidi našo srečo in nesrečo, sliši naše molitve in zdihljeje, in nas za roko vodi po svoji modrosti in previdnosti. Gori proti nebesom kličemo in pravimo: „Oče naš, kateri si v nebesih, kamor priti si tudi mi vsi iz serca želimo!“ — Tje gori je tudi sv. Štefan obračal svoje oko, kedar mu je za glavo šlo. Bil je med zgolj ljutimi sovražniki, ki so vsi razkačeni vanj režali, in vsi serditi z zobmi škripali v njega; pa lahko je naprej previdil, kaj ga čaka. Ker ga pa ondi ni bilo prijatelja, kateri bi se bil zanj potegnil, in ga bil iztergal pikrim sovražnikom iz rok, kaj menite, kaj je Štefan storil? Obernil je svoje oči gori proti nebesom, kamor je bil njegov Gospod že pred njim odšel. In glej, o čudo! vidil je božje veličastvo, in Jezusa ob desnici božji. In je rekel: „Glejte, vidim nebo odperto, in Sinu človekovega ob desnici božji!“ Poglejte, kako lepo je že tukaj poplačal Bog Štefanovo zaupanje! — Resnično je, kdor v Boga terdno zaupa, je na skalo zidal svojo hišo.

Vernega kristijana pravo zaupanje nikoli ne ogoljufa. Verni kristijan namreč v Boga postavlja svoje zaupanje, v Boga, Očeta svitlobe, od ktereга pride vsak dober dar, in pri katerem še sence spreobrnjenja ni, in ki ostane vedno enak, vedno dobrotljivi Oče človeških otrok, vedno pripravljen, nam dati, kar nam je v zveličanje. — Verni kristijan vsikdar najde pomoči v svoji potrebi gori pri Pomočniku, ki nad zvezdami stanuje, in je sam rekel: „Ob času sile in potrebe me na pomoč zakliči, in te bom pokrepčal; in če bi mati svoje dete zapustila, jaz tebe zapustil ne bom.“ Nezmerena je božja dobrotà; preden ga prosimo, nam že pomaga. Nezmerena je božja mogočnost; Bogu namreč ni nič nemogoče: On, ki zvezde prešteti zamore, in ves svet v svoji roci derži, gotovo tudi nam zamore pomagati, in če bi nam tudi ves svet več ne vedel pomoči. — Zatoraj, kristijani moji! v Gospoda zaupajte: lahko nam pomaga; vsemogočen je. Hoče nam pomagati; neskončno dobrotljiv je in usmiljen. Bo nam gotovo pomagal; resničen je in zvest v

svojih obljubah. Še nikoli nobeden se pogubil ni, ki je trdno v Boga zaupal.

Pa slišim tu ali tam ktereга zdihovati rekoč: „Oh, v vseh okoliščinah življenja sem zaupal v Boga na pomoč, in mi vendar ne pomaga, in ne usliši moje prošnje?“ — Prijatelj! tebe vprašujem, ali je pa bilo tvoje zaupanje tudi res tako zaupanje, kakoršno bi bilo imelo biti? Morda si pozabil, da Bog ni dolžen dati ti ravno to, kar ga prosiš, in morda po sili tirjaš, da ti Bog mora dati, kar želiš? Nikar ne pozabi besede Jezusove, ki jo je govoril v neizrekljivi žalosti na oljski gori, ter rekel: „Oče, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“ To je zares imenitna, veliko pomenljiva beseda! Koliko da ima v sebi, človek še le tedaj prav spozna, kedar mu vse nasprotuje, in se mu nič po volji ne godi, in mu drugega ne kaže, kakor se v sveto božjo voljo izročiti. Takrat poskuša, kako težko je moliti: „Oče, ne moja, ampak tvoja volja se zgodi!“ Srečnemu človeku je pač lahko moliti, nesrečnemu težko. Pamet sicer zapopade, da je prav in dobro, v Boga zaupati in se v njegovo voljo izročiti; toda volja, ošabna volja človekova le rada besede preverne in meni: „Oče, moja volja se zgodi, in ne tvoja!“ Zatoraj, kristijan moj! premisli in prevdari, ali je tvoja volja ponižna in vdana v božjo voljo? — Če se ti serce le še ne vtolaži, misli si in reci: „Če se tudi moja volja ne spolni, spolni se pa božja, se bo gotovo vse dobro izšlo!“ —

Zatoraj, ljubi poslušavci! le trdno zaupajte v Gospoda. Poglejte! Bog je pustil, da je sv. Štefan umerl v velikih bolečinah. Toda njegova smert je bila sv. cerkvi v prid, bila je namreč lep zgled vsem drugim vernikom. Sv. Štefan je pa svoje časno trudopolno življenje zamenjal za večno preserčno življenje. O kako lepo se mu je tedaj splačalo njegovo zaupanje v Boga! — Kako nespametno pa ravna tisti, kdor le v druge ljudi stavi svoje zaupanje, ali pa v svojo lastno moč, ali pa v časno blago, in namesto da ozira se v nebo, le na zemljo pogleduje! — Kaj čuda toraj, da je tolikokrat goljufan? Kaj čuda, da je toliko tožeb in zdihovanja in žalovanja? — Kdo je kriv vsega tega? Ti sam si kriv, o človek! Po kaj Boga v nemar puščaš, in se le na ljudi zanašaš? Kaj ne veš, da ljudje marsikterikrat ne morejo in marsikterikrat nočejo pomagati? — Zakaj se le sam na-se zanašaš, in na svojo moč, in na svojo pridnost? Kaj ne veš, da človek le z božjo pomočjo vse premore, brez božje pomoči pa nič ne zamore? — Zakaj le na posvetno blago vse svoje zaupanje staviš? Kaj ne veš, da je časno blago minljivo, in nima gotovega obstanka? Kaj čuda tedaj, če se marsikterikrat opečeš, ker ne iščeš pomoči na pravem mestu, je namreč ne iščeš pri Bogu, ki ti vselej pomagati zamore, pomagati hoče? — Na noge tedaj pobožni poslušavci! Pustite goljufni svet in le v Boga zaupajte, kateri je vsakčas pripravljen nam priti na pomoč. Sklenite se pogostoma ž njim v zakramentu sv. rešnjega

Telesa. Ko Jezusa v srcu imate, lahko porečete: „Če je Bog z nami, kdo bo zoper nas?“ zakaj „kdo je, kakor Bog?“ — Le na to glejte, da bo vaše zaupanje zares ponižno. Zvesto spolnajte svoje dolžnosti, nabirajte si obilno dobrih del, in če pri vsem tem le vendar ne dosežete, kar ste pričakovali, mislite si: „Božja volja ni bila, da bi bil dosegel, kar sem želel; neskončno modri Bog je gotovo vidil, da bi mi ne bilo služilo v zveličanje, ko bi bil dobil, po čemur sem hrepenel. Bog bo že vse tako naravnal, da se mi bo v dobro izšlo!“ —

Z živo vero sklenite tudi trdno zaupanje v Boga, da se vam bo enkrat zraven žlahtnega kamenca žive vere lesketal v vaši kroni tudi žlahtni kamen zaupanja v Boga. Kdor se hoče z zgolj lastno močjo v nebesa pripraviti, ta si hišo sestavlja iz trohneline, katero bo smert razsula na prvi hip. Le kdor v Gospoda zaupa, je na skalo zidal svojo hišo!

3. Tretji žlahtni kamen v Štefanovi kroni je beli demant kerščanske ljubezni.

Najžlahtnejši kamenc je demant, bel je in brez madeža, vedno svitel, kakor bi bile zvezde vanj vkovane, terd in ojster. — Tako je bila tudi ljubezen svetega Štefana, in taka mora biti tudi naša ljubezen.

Najžlahtnejša čednost je namreč ljubezen, čista ljubezen do Boga in do bližnjega. Ljubezen je povzdignil Jezus v najpervo zapoved, in je rekel, da v ljubezni do Boga in do bližnjega je zapopadena vsa postava in preroki: „Ljubite se med seboj;“ po tem znamenju naj bi se spoznavali njegovi učenci. — Da, najžlahtnejša čednost je ljubezen; zakaj vsaka druga čednost zgubi svojo vrednost, če ne izhaja iz ljubezni do Boga in do bližnjega.

Brez madeža mora ljubezen biti, nič posvetnega je ne sme kaliti; ne iz strahu, ali zavoljo hvale ljudi, ali iz samopridnosti, ker se, postavim, pekla bojimo in se nebes veselimo, ampak le zavoljo njega samega ljubimo Boga; tudi svojega bližnjega nikar ne ljubimo iz dobičkaželjnosti ali sebičnosti, ampak zavoljo Boga, ker Bog tako hoče. Čista in brez madeža bodi tedaj naša ljubezen!

Svitla mora ljubezen biti, kakor Jezus pove rekoč: „Naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaše dobre dela in hvalijo Očeta, ki je v nebesih.“

Trdna mora biti naša ljubezen, terda kakor skala, terdna v pokorščini do Boga, terdna v čednosti, terdna v terpljenji, terdna v veselji, terdna v sreči, terdna v nesreči, ki se ne gane ne na levo, ne na desno, vse z Bogom ravna, vse zavoljo Boga stori.

Ojstra mora ljubezen biti, biti meč, ki na oba kraja reže, in brez usmiljenja poreže vse, kar Bogu ni všeč, poreže vse strasti, vse napčne želje, vse odrastlike, ki jih greh poganja, in ne prizanaša

tudi ne najljubši reči, ktera pa Bogu ni všeč, in človeka mora, da odseka celo lastno roko, poprej ko bi jo pustil grešiti.

Taka, ljubi moji! taka mora ljubezen biti. Taka bila je Štefanova ljubezen. Nobena reč je ni skalila, ves voljen je daroval celo življenje; ne naredi ga omahljivega ne martra, ne smert; do zadnjega zdihljeja svojega življenja spoznava Jezusa, in zavoljo Jezusa ljubi tudi svoje ubijavce: „Gospod, Jezus sprejmi mojo dušo! Gospod, ne štej jim tega v greh;“ to so bile Štefanove zadnje besede, iz katerih se tolikanj lepo razkazuje njegova ljubezen.

O sveta ljubezen, ktera le za Jezusa gori, za Jezusa živi, za Jezusa umerje! kdo te bo vredno pohvalil? kdo po zasluženji povzdignil? — O kako lepo bi pač bilo, ko bi tudi v naših srcih stanovala taka ljubezen! — Pa — Bogu bodi potoženo! — kako malo jih je, ki ljubijo Boga čez vse! in kako veliko jih je, katerim je posvetna čast, posvetno blago, posvetno veselje čez vse! — Kristijani moji! to pač ni in ne more biti, da Boga tako malo obrajate. Stopite v Betlehemiški hlev, stopite pod sv. križ na Kalvarski gori; tu in tam bote našli edinorojenega božjega Sina, tam v Betlehemu v revščini, tukaj na Golgati v zaničevanju. Zas vas je storil ljubi Bog vse to, in vi bi ga nič ne ljubili? Zakaj ste pač tako omahljivi? zakaj omahujete na vsako drugo stran?! Bog vas kliče, in vas je le tako malo, ki ga poslušate; svet vas kliče, in vas brez števila biti za njim vživat to, kar žali Boga. Kaj pa bom rekel še le od ljubezni do bližnjega? — „Ljubite se med seboj, kakor sem jaz vas ljubil,“ veli Jezus. Kako pa ga ubogamo? — Povej mi nevoščljivec, ki žaljuješ, kedar se drugim dobro, in se razveseljuješ, kedar se jim hudo godi; ali ljubiš kakor je Jezus ljubil, ali je pač tvoja ljubezen, kakoršna je bila Jezusova ljubezen? — Povej, togotnež! ali je pač tvoja ljubezen enaka Jezusovi ljubezni? Poglej! Jezus na križu in sv. Štefan v zadnjem trenutljeju svojega življenja molila sta za svoje morivce; ti pa preklinjaš svoje preklinjevalce, in hočeš pogubiti svoje razžaljivce? — Povej, opravljivec in obrekovavec, ki pezdri v očesu svojega brata za bruno imaš, in bruna v lastnem očesu ne čutiš, ali ga le za pezdri imaš, povej mi, ali je pač tvoja ljubezen podobna ljubezni Jezusovi? —

Oh, ljubimo vsaj vendar Boga, ki je nas poprej ljubil; bomo mu zvesti otroci, ki nam hoče dober oče biti! — Nikar si življenja ne grenimo z jezo in sovraštvom, hinavščino, nevoščljivostjo, neusmiljenjem. Sam svoj sovražnik je, in si mir podira in večno zveličanje podkopava, kdor se ne varuje vseh teh napak. — Kerščanska ljubezen naj nas spremlja vselej. Iz ljubezni do Boga vse voljno storimo, vse voljno terpimo. Z Bogom in za Boga vse začnimo, vse sklenimo. In to svojo ljubezen do Boga na znanje dajajmo z gorečo ljubeznijo do bližnjega.

Sklep.

To bomo gotovo storili, če se sveta vera s svojimi blagri vseli v naša serca, in mi prav spoznamo Boga in Jezusa, kterega je Bog poslal. Sv. vera Kristusova nam um razsvitljuje, serce ogreva, voljo vterduje. In kjer je prava živa vera, je tudi pravo terdno zaupanje v Boga. Da nas hoče Bog zveličati, nam sv. vera pove; da nas bo Bog zveličal, in nam dodelil vse pripomočke za zveličanje, upamo od Boga. — Če nas Bog tudi po križevem potu proti nebesom pelje, nikar ne obupajmo. „Gospod, ne moja ampak tvoja volja naj se zgodi!“ Po teh besedah se ravnajmo, te besede molimo. — Vsi smo stvarjeni le za en cilj in konec, vsi namenjeni za nebesa; zatoraj sklenjeni v ljubezni skupaj popotovajmo iz časnega življenja proti večnemu zveličanju! — Svete božje dari: vera, upanje in ljubezen naj nam hodijo kot angelji varhi na strani! Zvesto se jih deržimo, da enkrat v naši nebeški kroni teh treh žlahtnih kamencov, ter vere, upanja in ljubezni, ne bomo pogreševali. Zakaj brez vere ni mogoče Bogu dopasti, upanje nam posladi in polajša vse težave, ljubezen pa našim dobrim delom še le pravo ceno daje. — Stanovitni bodimo v sedanjem nevernem času, dobro vojskovanje vojskujmo, Gospodu zvestobo ohranimo (zvesti ostanimo), in obljubim, da ne bo nam odšla krona veličastva nebeškega. Amen!

Pridiga v god nedolžnih otročičev.

(Betlehemski otrokomor; gov. M. H.)

„Herodež se je silno razserdil, in je poslal in pomoril vse fantiče, kar jih je bilo v Betlehemu in vseh njegovih pokrajinah po dve leti in manj starih.“

Mat. 2, 16.

V v o d.

Pri preroku Jeremiju se bere: „Glas se je slišal po višavah, glas žalovanja in jokanja; — Rahelj, ki objokuje sinove svoje in se ne da potolažiti, ker jih ni.“ To prerokovanje od žalostnih mater, ki jokajo nad zgubljenimi sinovi, se po sv. evangeliji danes spolnuje. Ako se danes v Betlehem podamo, kjer smo se sveti dan z angelji in pastirji veselili in gledali novorojenega Zveličarja, slišimo stok in jok in vpitje po vsem mestu in celi okrajini, slišimo jokati in vpiti matere, ki se ne dajo potolažiti. Kaj pomenja to jokanje?

Jokajo matere nad grozovitno morijo svojih otročičev, jokajo matere in preklinjajo grozovitnega morivca na tronu. Da kratko izrečem: Danes je god kervave smerti nedolžnih otročičev.

Ta morija nedolžnih otročičev v Betlehemu naj bo zapopadek današnje pridige. Dve podobi vam kažem,

1. podoba nečloveškega morivca in
2. milo podobo nedolžnih otročičev. Poslušajte!

Razlaga.

Ime Herodež ima v življenji Jezusovem žalostno imenitnost. Sv. evangelije pripoveduje posebno od dveh Herodežev; prvi je o času Jezusovega rojstva Jeruzalemski kralj bil; drugi, ki je dal Janeza Kerstnika ob glavo djati in se tudi v terpljenji Gospovem imenuje. Danes govorim od prvega.

1. Kakor je prerokovano bilo, je kraljeva palica od hiše Davidove bila odvzeta; Judovsko kraljestvo je bilo Rimljanom podverženo; ptujec je bil kralj Judovski, od Rimljanov postavljen, njegovo ime je Herodež. Posvetni pisatelji pripovedujejo, da je imel Herodež lepe natorne darove, bil je prebrisane glave, pogumen, serčen, delaven — pa imel je hudobno serce. Kar ga je najbolj skerbalo, bil je kraljevski tron, na katerega ga je Rimski cesar povišal. Ves čas se je bal, tron svoj zgubiti, zato ni upal nobenemu; več zlahtnih judov, svojega lastnega sina, celo svojo lepo in ljubljeno ženo Marijano je dal umoriti, ker si je bil v glavo postavil, da mu po tronu in življenju strežejo. Posebno ga je strašilo vesoljno upanje med judi, da ima zdaj, ko se je spolnilo vse prerokovanje, pričakovani Mesija priti, bal se je neizrekljivo tega Mesija, kateri bi, kakor so judje menili, velik posveten kralj judovski imel biti. Si morete lahko strah Herodov misliti, ko iz jutrovske dežele modri možje kraljevega rodu v Jeruzalem pridejo in poprašujejo po novorojenem kralju judovskem in pripovedujejo, da jim je čudna prikazen na nebu, čudna zvezda njegovo rojstvo oznanila. Perva misel Herodova je bila, to mu nevarno dete umoriti. Zvito in prilizljivo se pogovarja Herodež z modrimi, jih praša, kdaj se jim je zvezda prikazala, dela, kakor da bi sam neskončno vesel bil nad novorojenim detetom in jim pove, da po preroku Miheju tisti dočakani kralj Judovski ima v Betlehemu rojen biti. Le pojte tje, pravi sladko in prilizljivo, in poiščite mi sveto dete, pa pridite zopet nazaj, in povejte mi, kje ste ga našli, da tudi jaz grem in ga molim. V svojem črnem, grozovitnem sercu pa misli vse drugači, misli dete umoriti. Modri se podajo v bližnji Betlehem, čudna znana zvezda jim kaže pot do kraja, kjer božje dete najdejo. Modri ga molijo, in mu svoje darove darujejo. V sanjah opominjeni pa hitijo po drugem potu v svojo domačijo. Herodež čaka zastoj — pa že se mu pove, da so modri odšli in ušli njegovi oblasti. Njegova jeza

je strašna, pa hudobnež si zna pomagati. Pošlje svoje vojščake in jim zaroti, v Betlehemu in v vseh bližnjih pokrajinah pomoriti vse fantiče po dve leti in manj stare. V teh letih, namerava Herodež, kar je od modrih slišal, mora novorojeno dete biti; ako vse fantiče pomorim, bo tudi to dete med njimi. Mi vemo, ljubi kristijani! kako se je grozovitni Herodež prerajtal, ker je Jožef z Marijo in Jezusom o pravem času na Egiptovsko ubežal. Vojščaki Herodovi prihrumijo kot peklenski vragi v tihi Betlehem; ni gradu tako visokega, ni hiše tako bogate, ni bajtice tako revne, ni jame tako skrite, da bi je ne preiskovali, ni fantiča v mestu in okolici, da bi ga ne bili našli; iz rahlega nedolžnega spanja v zibelji, od zvestih pers maternih izderejo male otročiče in jih morijo brez vsega usmiljenja. To je bil krik in jok in vpitje, ko so matere svoje kervave mertve otročiče na svoje persi vzdigovale! Kdo zamore to zapopasti, kdo more to grenkost izreči?! Ker je tedaj mesto Betlehem vse živo in okolica njegova polna vasi bila, more se reči, da je bilo umorjenih fantičev več sto, blizo tавžent.

Prelita kri v nebesa vpije — posebno nedolžno prelita kri. Skoraj po grozovitnem moru Betlehemskega otročičev je Herodež zbolel. Huda merzlica ga je pekla in mu mozeg v kosteh posušila. Noge so mu otekale, gerde bule in turi so po životu navstajali, iz njih so gerdi červi lezli in tak smrad dajali, da ni mogla živa duša prestati pri njem; volkovski glad ga je mučil noč in dan. Še več so bile njegove dušne težave; kamor je pogledal, menil je podobe umorjenih videti; preklinjal in rotil se je, da je bilo vse strah; komaj so mu ubranili, da ni samega sebe umoril. V obupu in strašnem preklinjevanju je izdihnil svojo černo dušo. Stopil je pred pravičnega sodnika. Kakoršno življenje taka smert, in še strašnejša je večnost. Nesrečni Herodež se je rad nehal Velikega imenovati, — njegov spomin je strašen, ime Herodež je prekleto za vse čase! Slišiš grešnik?! —

2. Pa obrnimo se od kervavega prekletega Heroda; obrnimo se k rahlim fantičem, ki so tako mladi svojo nedolžno kri za deteta Jezusa prelili! Kako bi jih počastil! komu bi jih primeril? Zdejo se mi kot lepe, bele lilije v gospodovem vertu z rudečo kervijo pošterkane. Ti nedolžni otročiči so prva čreda Jezusova, ki so po kervavem kerstu njegovi cerkvi bili pridruženi, so prvi mučenci, ki so Jezusu nikar s svojim jezikom, temuč s svojo smertjo pričali, oni so v nedolžnosti in popolni čistosti pa tudi s krono mučeniško nebeškim prebivavcem bili pridruženi, posebno od njih velja, kar sv. Janez pripoveduje: „Videl sem Jagnje stati na gori Sionu in ž njim, ki so imeli njegovo ime in ime njegovega Očeta zapisano na svojih čelih. — Peli so novo pesem pred sedežem — in nihče ni mogel peti pesmi razun njih. — Ti so, kateri se niso z ženami ognusili, device namreč so, ki hodijo za Jagnjetom, kamorkoli gre. Ti so odkupljeni zmed ljudmi, pervine Bogu in Jagnjetu in v njih ustih

se ni našla laž, zakaj brez madeža so pred stolom božjim.“ O zveličani nedolžni mučenci, „zveličani vsi, ki so čistega serca, zakaj Boga bojo gledali.“

Sklep.

Ljubi kristijani! današnji god nedolžnih otročičev je tudi dan vseh otročičev. Po starih navadah hodijo danes otroci šapat; ko nas šapajo, voščijo nam veselo novo leto. Kakor vse šege katoliške je tudi šapanje pomenljivo in podučljivo. Otroci imajo danes pravico odraščene tepsti. To pomenja terpljenje, ki so ga nekdanji nedolžni otročiči prestali za sveto vero; pomenja pa tudi, da bi imeli mi vsi nedolžnost otrok naših štimati, jih ne pohujševati z gerdo, vmazano, pohujšljivo besedo, da ne bojo njih bratci v nebesih vsakega, ki otročiče draži ali pohujša, pred Bogom tožili. Vi pa otroci premišlujte, da se vam bo šiba iz rok vzela in zoper vas obrnila, da bote vi šapani, če niste nedolžni in ubogljivi, kakor vaši bratci, nedolžni marterniki v nebesih. Otroci nam med šapanjem veselo novo leto voščijo. Ali to ne pomenja očitno, da bojo v novem letu vsakega zmed nas zraven veliko dobrega tudi grenke ure, težave, britkosti in žalosti zadevale? Vsaka lepa misel in želja je Bogu prijetna in dopadljiva, posebno pa želja naših nedolžnih otrok. Zato je le pravično, da jim kaj podelimo, pa ne zabimo, ljubim otročičem ves čas podelovati dober nauk, zdrav strah, in neprecenljivi dar dobrega izgleda; — bodimo sami kakor otroci, verni, odkritoserčni, čistega in dobrovoljnega serca. V tem pomenu Jezus pravi: „Če ne bote kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ Tega učimo se od otrok, ki nas danes šapat pridejo! Amen.

Pridiga za novega leta dan.

(Kako zamoremo novo leto dobro začeti; gov. L. P.)

Prikazala se je milost Boga, Zveličarja našega vsem ljudem, ktera nas uči, da se odpovemo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno, prijetno in bogaboječe živimo na tem svetu Tit. 2, 11. 12.

Vvod.

Včera nam je staro leto minulo, in danes se nam je novo začelo. Eno leto nam je tedaj spet potonilo v morje večnosti, in ga

nikoli več nazaj ne bo. In tako nam leto preteče za letom; pre-den se zanašamo, postaramo se; z vsakim trenutljajem smo bližej groba, bližej večnosti; toda kako malo jih je, kateri bi to pridno premišljevali, si pridno k sercu gnali, in dobro in sveto preživeli svoje leta! Marsikterega kristijana nahajamo, ki je čakal 60 ali 70 let, pa je v ozir čednost in zaslužnja še ves na otročjem. Da tedaj enkrat, ko bi morda že prepozno bilo, ne bomo objokovali, da smo zgubili svoje leta, začnimo z novim letom novo življenje. Poslušajte pa, zakaj? in kako?

Razlaga.

1. Z novim letom, pravim, začnimo novo življenje, zakaj

a) novo leto utegne biti poslednje leto našega življenja. — Glej, ljuba duša! če si zdaj tudi še terden in zdrav, v enem letu se utegne veliko spremeniti. — Le verjemi mi, da konca tega leta ne bo čakalo mnogo tisučev ljudi, ktere imamo zdaj za najbolj terdne in zdrave. — Tudi ti nimaš ne pisma ne zagotovila, da te smert to leto ne bo še poiskala; zatoraj poslušaj in ubogaj Zveličarja, ki pravi: „Čujte tedaj, ker ne veste ne ure, ne dneva.“ Izvoli si to, kar je najvarniše, ter začni živeti tako, kakor si boš o smertni uri želel, da bi bil živ.

b) Novo leto nam utegne biti poslednje leto za naše spreobnjenje in spokorjenje. — Kaj ne, kristijan! morda si že dostikrat sklenil, da boš drugačno življenje začel, se ogibal te ali une grešne priložnosti, od sebe vergel to ali uno slabo navado? Pri vsem tem pa si le vendar še zmerom stari grešnik ostal, in namesto da bi bil storil vreden sad pokore, nisi nič družega pokazal nad seboj, kakor le samo dobrih sklepov velo listje in praznih obljub puhlo cvetje. Pozabil si, kar pravi pregovor, da je namreč pot v pekel vsa nastlana z dobrimi sklepi. Ali te pa pri tem ne straši evangelijska prilika od smokvinega drevesa, kteremu je zavoljo njegove dolgoletne nerodovitnosti že odločeno bilo, da bo posekano in v ogenj verženo, kar bi se bilo tudi res zgodilo, ko bi mu gornik ne bil sprosil še nekoliko odloga, da vsaj zdaj nastavi sad in ga izzori? Kdo ve, ali bi Bog tudi tebe ne bil že potrebil iz zemlje kakor malopridno, škodljivo drevo, ko bi ti tvoj angeljvarh in mati božja ne bila sprosila še tega novega leta kar poslednjega leta za tvoje spokorjenje?

c) Novo leto nam je morda poslednje leto, da si v njem zaslužnje nabiramo za večnost. — Postavimo, da ti, ljubi kristijan! nisi ravno velik grešnik, toda vprašam te: koliko si pa ves čas svojega življenja storil dobrega, kar bi bilo vredno večnega življenja? Oj, kako hitro bi bilo sošteto vse tvoje zatajevanje samega sebe —, in vse tvoje dela, ktere si opravljal z dobrim namenom —, in vsi križi in vse težave,

katere si voljno prenašal iz ljubezni do Boga! — Hočeš mar, da ti to novo leto preteče ravno tako prazno in nerodovitno, kakor poprejšnje leta? — Kaj, ko bi novo leto bilo poslednje leto tvojega življenja? Kaj, ko bi ti smert do prihodnjega leta za vekomaj prestrigla sleherno priliko za nabiranje dobrih, za nebesa zasluživnih del? — Spomni se prežalostne osebe evangelijskega hlapca, kateri je zakopal talent svojega gospoda!

2. Ker imamo tedaj toliko nagibov, kateri nas nagibajo, dobro začeti novo leto, ga tudi res dobro začnimo, in sicer tako-le:

c) Kar na novega leta dan obudimo v svojem sercu resnične želje, da hočemo začeti novo življenje. Sv. Pavel piše v današnjem berilu: „Prikazala se je milost Boga, Zveličarja našega, vsem ljudem, ktera nas uči, da se odpovemo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno, prijetno in bogaboječe živimo na tem svetu.“ Trdno sklenimo tudi mi, da bomo živeli po tem milostipolnem zveličanskem nauku, ktereга nam je prinesel Zveličar na svet. — Navada je, da se nad vrata novih cerkev ali tudi na novo zidanih hiš z velikimi čerkami napiše letnica ali številka tistega leta, o katerem je bila zidana cerkev ali hiša —, ter se napiše: „V letu Gospodovem ... ali pa: V letu zveličanja ... Enako letno številko si zapiši v svoje serce, o kristijan! tudi ti, in vso svojo skerb obračaj v to, da bo novo leto zares leto Gospodovo —, da ti bo res leto zveličanja —, da ti bo res sveto leto —. Ravno zato že kar perve ure novega leta Bogu daruj in posvečuj, da opraviš priserčno jutranjo molitev.

b) Sveto mašo slušajmo na novega leta dan pobožno, kar in kolikor le moremo. — Bogu jo darujmo v ta namen, da njemu, svojemu najvišjemu Gospodu, skazujemo dolžno čast, in da očitno spoznamo, da smo njemu, vsegamogočnemu, neskončno modremu in dobrotljivemu vladarju sveta, podložni in pokorni v vseh rečeh —; Bogu jo darujmo v zahvalo za vse v preteklem letu prejete dušne in telesne dobrote —; Bogu jo darujmo v zadostenje za vse storjene grehe in pregreške in vso zamudo dobrega —; Bogu jo darujmo v zadobljenje posebne milosti, s katero bomo zamogli o novem letu pravo kerščansko življenje začeti, nadaljevati in skončati.

c) Ako se nisi že poprej spovedal, prav pripravljal in spovej se na novega leta dan, ako ti je mogoče. Ako ti pa ni mogoče, vsaj prav iz serca skesaj se svojih grehov, o kristijan! in jih spovej se, kakor hitro boš priložnost imel. — Dokler vest ni pokojna in čista, hitro se bodo razkadili vsi dobri sklepi, in prava gorečnost se bo kmalo zopet umaknila poprejni mlačnosti.

d) Po spovedi prejmi sveto rešnje Telo ponižno in pobožno, kar le moreš. Ako pa ta dan pri spovedi nisi bil, skleni se po duhovnem obhajilu pri svetu maši s svojim

Zveličarjem. Naredi ž njim zavezo, da ga boš vedno ljubil, mu vsikdar zvesto služil. Svoje dobre sklepe pokladaj v njegovo ljubeznipolno serce; prosi ga, da jih bo tako rekoč podpisal in zapečatil s svojo sveto kervjo in te poterdil s svojo sveto gnado. — Ako ti je mogoče, moli popoldne kako posebno uro pred sv. rešnjim Telesom, in v djanju pokaži, da si resnično sklenil, pobožniši živeti posihmalo.

e) Pervi dan novega leta prinesi Bogu tudi kaj v dar o kristijan! — Raztergaj vezi te ali une pregrešne navade —, potrebi si iz serca vso sebičnost in preveliko samosvojo ljubezen —, zatri v sebi to ali uno grešno nagnjenje ali hudo strast. — Tako zatajevanje ti bo gotovo obilnost sklicalo iz nebes. — Skoraj vsi svetniki so s takim darom podlago postavili za svojo naslednjo svetost in popolnost.

f) Kedar se je gorečnost razvnela, ne pusti, ljuba duša! da bi ti zopet ugasnila ali se ti razhladila. — To še ni zadosti, da novo leto le samo dobro začneš; ampak ga moraš tudi dobro nadaljevati. — Naredi si poseben red, po kakoršnem boš posihmalo živel —; seosbno si odloči za vsak dan posebno pobožnost —; vterduj se v dobrem s tim, da večkrat vredno prejemlješ svete zakramente —; ogiblji se skerbno sleherne grešne priložnosti; — vsak dan ponavljaj sklep: „V novem letu hočem po kerščansko živeti, naj si že drugi mislijo, ali govore ali storé, kar le koli hočejo! — O ljubi Jezus, poterdi moj sklep, podpiraj me s svojo milostjo in pomočjo, da tudi v djanju spolnujem svoj sklep!“ Amen.

Pridiga za nedeljo pred ssv. tremi kralji.

(Sv. škof Tit; razširjajmo, branimo, kažimo sv. vero.)

„Ko je slišal, da Arhelaj kraljuje v Judeji namesti Herodeža, svojega očeta, bal se je, tje iti.“ Mat. 2, 22.

V v o d.

Komaj se je Jezus rodil, že mu je Herodež stregel po življenji. Ta hudobni kralj vkaže pomoriti vse fantiče v Betlehemu in okoli Betlehema, ki še niso bili dve leti stari. Pa Jezusa ni bilo med njimi. Jožef, po angelju opomenjen, je pobegnil z Marija in de-

tetom v daljno egiptovsko deželo. Okoli dve leti potem umerje Herodež in Jožef se verne v domačijo in gre v Nacaret, kjer je Jezus zanaprej bival in rasel, kakor v starosti, tako v modrosti in ljubezni pri Bogu in pri ljudeh.

Ravno taka se je godila Jezusovi cerkvi; komej se je binokošno nedeljo rodila, že so navstali sovražniki, ki so jo hotli za-treti in pokončati. Umorili so sv. Štefana; s kamnjem so ga po-bili. Umorili so sv. Jakopa; z neke višave so ga vergli v globo-čino in, ker ni še mertev obležal, mahnul mu je nek grozovitnež s kolom po glavi in ga ubil. Tudi sv. Petra so imeli že v ječi zaper-tega, da bi ga po praznikih ob glavo djali; pa Bog ga je čudo-vitno po nekem angelju rešil iz rok grozovitnih rabeljnov. Ravno ta svetnik katerega god danes obhajamo, je tudi zavoljo Jezusove vere veliko preterpel in slednjič za njo dal svoje življenje. To je škof na otoku Kreta, sv. Tit. Mi Slovenci tega svetnika le malo poznamo in malo jih je med nami, ki so kerščeni na to sveto ime. To pa ni prav; kajti sv. Tit je prišel v Dalmacijo in je našim slovanskim bratom oznanoval sv. evangelje. Zatoraj vam hočem danes nekaj od sv. Tita povedati in pravim:

1. Sv. Tit je Jezusovo vero razširjal;
2. jo je branil, in
3. jo je kazal. Poslušajte!

Razlaga.

1. Sv. Tit je Jezusovo vero razširjal. Sv. apostelj Pavel je enkrat pridigal v Korintu; mladenec Tit je bil med poslušavci. Pavlova beseda mu sega do živnega; Tit se da v kerščanski veri podučiti in kerstiti. Sv. Pavlu se je ta gerški mladenec tako dopadel, da ga vzame za svojega tovarša in pomagavca. Hodil je s sv. Pavlom po svetu in oznanoval sv. evangelje. Pa tudi sam je prišel v Korint, kjer so bile med kristijani navstale homatije in razper-tije. Vse je lepo in prijazno zravnal in vterdil pravo vero Jezusovo. V Kreti je bil za škofa postavljen in veselo je rastla pod njegovimi rokami čreda Kristusova. Leta 65. ga pošlje sv. Pavel čez morje v naše kraje, v bližnjo Dalmacijo, in tam je našim slovanskim bratom prižigal sveto luč naše zveličanske vere. — Tako se je sveti Tit trudil za našo sv. vero, da bi jo razširjal. Sv. vero razširjati smo tudi mi dolžni! Dolžni smo ja ljubiti Boga; ako pa ljubimo Boga, ali nas ne boli serce, ko beremo in slišimo, da toliko milijonov ne pozna pravega Boga, premilega Očeta nebeškega; ne pozna njegove sv. volje in njegovih sv. zapoved; da doprinašajo strašne grehe in močno žalijo ljubega Boga. — Dolžni smo ljubiti bližnjega; ako ga pa ljubimo, ali se nam ne smili toliko milijonov ljudi, ki sedijo v senci pregrehe in smerti, ne poznajo lepih nauk Jezusovih, ne

zajemljejo iz bogatih studentev Jezusovih gnad in milost in ne hodijo po potu, ki pelje v sv. nebesa. Ta sv. ljubezen do Boga in bližnjega žene še naše dni goreče misijonarje v ptuje, daljne kraje, da nesejo sv. križ, pa nauk in gnade njegove, nesrečnim divjakom. (Tu se lahko kaj pové od naših slov. misijonarjev, ki so: Baraga, Pirc, Knoblehar, Mrak, brata Reša in drugi.) Tudi mi vsi pravimo, da ljubimo Boga in bližnjega. Ali pa kaj storimo za to, da bi se Jezusova vera razširjala? So bratovščine v ta namen; ali jih kaj podpiramo? Nekaj krajcarjev na leto — koliko jih je, ki se jim še to preveč dozdeva! Misijonarji potrebujejo naših molitev; ali se jih kaj spominjamo, kadar molimo v sv. Očenašu: „Posvečeno bodi tvoje ime? Pridi k nam tvoje kraljestvo?“ Pa tudi med nami je posebno naše dni treba razširjati sv. vero! Koliko jih je med nami krivih prerokov in zapeljivcev, ki bi vso vero radi pokončali? Treba je toraj tudi med nami podučevati, svariti, vterdovati, lepe zgleds dajati, posebno pa moliti, da nam Bog ne vzame svojega kraljestva, da nam luč prave vere ne vgasne, da timveč med nami ostane, se božje kraljestvo med nami razširja in godi volja božja, kakor v nebesih tako na zemlji. Razširjajmo sv. vero, kakor je to delal sv. Tit.

2. Sv. Tit je Jezusovo vero branil. Komaj se je sv. kerščanska cerkev povzdignila, začeli so nekteri hitro čisti Jezusov nauk motiti. V Antijohiji so jeli kristijani, ki so bili prej judovske vere, terdovratno terditi, da morajo kristijani, ki so se iz ajdovske vere spreobrnili h keršanski veri, spolnovati tudi šege in postave judovske vere. Sv. Tit se s sv. Pavlom podá v Jeruzalem, da bi tam zvedela od ssv. apostelnov pravi in čisti Jezusov nauk. Tudi v Jeruzalemu so nekteri kristijani, ki so prej judje bili, ravno to učili in terdili. Sv. Tit se je temu zoperstavljaj in na to tiščal, naj se zberó vsi apostelnj in odločijo, kaj je v tej zadevi prava Jezusova vera. Tako se je sv. Tit poganjal za to, naj se čista ohrani Jezusova vera, pa ni se zanašal sam na-se, temuč je poprašal ssv. aposteljne. In ti so odločili, da ajdom, ki prestopijo na kerščansko vero, ni se treba deržati judovskih šeg in postav. Tako je branil sv. Tit Jezusovo vero. — Ljubi moji! Učimo se od sv. Tita, kaj nam je storiti, da zvemo pravo in čisto Jezusovo vero. Sv. Tit je vprašal svete aposteljne, ti so se zbrali v prvi cerkveni zbor in razsvitljeni od sv. Duha izrekli svojo misel in pravdi konec storili. Kdor toraj hoče pravo Jezusovo vero naše dni zvedeti, naj vpraša naslednike ssv. apostelnov, naše škofove z rimskim papežem, ta naj vpraša sveto učečo cerkev. Tim je Jezus obljubil sv. Duha, ki jih bode učil vseh svetih resnic in jih spominjal vsega, kar je on bil učil. Pa tudi sam je obljubil, da ostane pri njih do konca sveta. Tako se je leta 1870 v Rimu okoli sv. Očeta zbralo več kot 800 škofov iz vseh dežel vesoljnega sveta in ti so po dolgem posvetovanji in goreči molitvi razglasili za versko

resnico, da je rimski papež, kedar kot najviši poglavar in učenik svete katoliške cerkve o sv. veri kaj slovesno odloči, nezmotljiv, to je: tak verski nauk je od Boga razodeta resnica, in kdor tega ne veruje, ni več katoličan in trosi krivo vero. Zatoraj ljubi kristijan, ki hočeš imeti ali braniti pravo Jezusovo vero, poprašuj kaj uči sv. katoliška cerkev, kaj uči rimski papež. Naše dni, ki se toliko ljulike seje in se trosi toliko krivih naukov, je posebno treba, tega trdno in zvesto se deržati, da na krive pota ne zabredemo. Sv. Tit je šel prašat v Jeruzalem ssv. aposteljne, mi pa poprašujmo sv. katoliške cerkev in rimskega papeža. Tako bomo tudi mi branili in čisto ohranili Jezusovo vero, kakor sv. Tit.

3. Sv. Tit je Jezusovo vero tudi kazal. Kako lepo in sveto je sv. Tit tudi živel in tako v djanju kazal Jezusovo vero, priča nam sv. Pavel. On si ga je izvolil za najpriserčnejšega prijatelja. On mu daje v svojih listih najlepše pridevke in imena; imenuje ga svojega brata, svojega sodelavca in pomagavca; popisuje ga kot moža za zveličanje duš vsega vnetega. Zatoraj mu sveti Pavel zaupa otok Kreta in ga postavi tukaj za škofa. Krečani so bili vse popačeno ljudstvo, posebno pa so bili lažnjivi, sirovi, leni in razuzdani. Sveti Tit je toraj tu imel veliko in prav težavnega dela, da je Krečane spreobernal in pripeljal na pravi pot zveličanja. Pa komaj je sv. Tit na otoku Kreta svoje delo popravil, pošlje ga sv. apostelj Pavel med slovanski narod v Dalmaciji, da bi tudi ondi oznanoval sv. evangelje. To je bila spet težavna butara za svetega škofa Tita. Pa marljivo se je trudil, je učil, prosil, svaril in vsem bil svitla luč kerščanskega življenja. Lepo in zvesto je to svojo težavno nalogo doveršil in se spet vernil v svojo škofijo na otoku Kreta. Tu je do sive starosti zvesto pasel svoje verne ovčice. V 94. letu njegove starosti ga je Bog k sebi poklical in mu dal plačilo, ki čaka tam v nebesih vse zveste služabnike božje. — Tudi nam je žive vere treba, to je take, ki se kaže v življenji in djanju. Sv. apostelj Jakob pravi: „Kaj pomaga človeku, ako pravi, vero imam, nima pa del, ali ga bode mar vera zveličala? Kakor je truplo brez duše mrtvo, tako je vera brez del mrtva.“ In Jezus sam pravi: „Vsako drevo, katero ne donáša sadu, bo posekano in v ogenj verženo;“ dalje: „Ne vsak, ki mi pravi: gospod, gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak le tisti, ki storja voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, le tisti pojde v nebeško kraljestvo.“

Žalostna resnica je, da so se jele tudi med naš zvestoverni narod razširjati bukve in novine, ki pravo vero motijo in slabijo. Pa vendar, hvala Bogu! so naši Slovenci še večidel verni in se deržijo naukov svete katoliške cerkve. Ljubi moji! stojte tudi zanaprej tako stanovitno in ne dajte se za en las premakniti od sv. cerkve, ki je steber in podlaga resnice in ki stoji na skali, ktere tudi vse peklenske moči niso dozdej in je tudi zanaprej ne bojo premagale. Pa ozirajte se na sv. Tita in kažite tudi vi v življenji in djanji

svojo pravo vero! V tem pa še veliko manjka. Le preglejmo deset božjih zapoved; vsi verujemo in vemo, da jih je sam Bog dal med bliskom in gromom, in da je onim, ki jih spolnujejo, obljubil blagor božji in obilno srečo; unim pa, ki jih bojo prelomljali, je zažugal in grozil jezo božjo, kazni in nesreče. Alite, da vse to vemo in verujemo? Dalje še to vemo in verujemo, da je teh deset zapoved tudi ljubi Jezus poterdil in nam zaukazal, naj jih spolnujemo. Tudi to vemo in verujemo, da jih nam preljuba mati sveta katoliška cerkev prav goreče na serce poklada in nas milo uči, prosi in svari, naj svoje življenje lepo in zvesto po njih ravnamo. Glejte, ljubi moji! vse to vemo in verujemo, pa tudi vidimo, slišimo in čutimo, kako so tisti, ki jih ne spolnujejo, nesrečni že na tem svetu. Kaj jih pa še le tam čaka, ki bojo stali na božji pravici in na večne čase sprejeli, kar so zaslužili? Zatoraj ne zanašajmo se na to, da smo katoličani in imamo pravo vero Jezusovo. Živimo tudi po njej, kažimo to pravo Jezusovo vero tudi v djanju, kakor je storil sv. škof Tit!

Sklep.

Sv. Titu je Bog dal dočakati visoko starost, 94 let star je umerl. Kako bo pa z nami? Nastopili smo zdravi in veseli spet novo leto, — ali pa bomo doživeli tudi konec leta? Naj se zgodi volja božja! To veselo resnico vemo, da imamo pravo vero, ki nam pravo pot kaže v srečno večnost. Zatoraj razširjajmo, branimo in posebno pa v djanji kažimo to sv. vero! Sv. Tit prosi Boga za nas, naj nam podeli to milost in srečo, po sveti veri zvesto živeti in v sveti veri srečno enkrat umreti! Amen.

Pridiga za god ssv. treh kraljev.

(Kristus in tri zvezde, ki nas peljejo do njega; gov. F. R.)

„Mi smo njegovo zvezdo vidili, in smo
prišli njega molit.“ Mat. 22.

Vvod.

Človek na svetu nima stanovitnega kraja, temuč išče prihodnjega; in ta prihodnji kraj so sv. nebesa, kjer bomo Boga gledali in se pri njem vekomaj veselili. Tam se bo spolnila vsaka sveta želja našega serca, tam bo naš večno-srečni dom! — Pa mislite si, ljubi moji! kakega popotnika daleč kje na tujem kraju, v temni

noči brez luči in brez vodnika. Mislite si tega popotnika v sredi kake velike gore, kjer se poti križajo, kjer povsod brezni režé, kjer strupene kače lazijo, in se ob stezah tolovaji skrivajo. Kaj menite, ali tak človek ne bi bil zelo razveseljen, če bi zagledal na enkrat kako luč, ki mu v nevarnosti kaže pravo pot do rešitve?

Glejte, v enako nevarnem stanu se nahaja vsak človek od svojih mladih dni v tem, kar njegovo dušo zadeva. Sam o sebi človek vedeti ne more, kaj je dobro, in kaj je hudo; dvomi in negotovosti ga obdajajo, skušnjave in grehi se mu ponujajo. Kako po volji mora njemu biti toraj kak zanesljiv vodnik, kateri ga varno pripelje skoz življenja zmede do nebes!

Usmiljenje božje je pripeljalo tri kralje po neki zvezdi do Zveličarja, in veselo so zamogli reči Herodu: „Mi smo njegovo zvezdo vidili, in smo prišli njega molit.“ Nam pa ponuja se troje prijateljev, kateri nas zanesljivo v srečno večnost pripeljejo, če se jih poslužimo. O teh treh prijateljih vam hočem govoriti; poslušajte!

Razlaga.

Zvest in dober prijatelj je zlata vreden in srečen je tisti, kdor ga je našel; v veselih dneh bo z njim veselje delil, in tudi v žalostnih urah ga ne bo zapustil. Posebno potreba pa je, da si poiščemo v mladosti že dobrih prijateljev, kateri pojdejo z nami skoz celo življenje. In troje takih prav zvestih vam bom zdaj ponudil.

1. Pervi naš prijatelj nam bodi zvesta molitev, v kateri se z Bogom pogovarjamo. — „Molitev, pravi sv. Avguštin, je ključ, ki nam nebesa odpira; je mana, ki naše želje nasiti; je meč, s katerim svoje sovražnike zmagamo. Molitev pravičnega sega do nebes, in božje usmiljenje se bliža iz nebes. Čeravno je zemlja nizka, nebo pa visoko, vendar sliši Bog človeka, ako ima le čisto vest.“ — Še celo rožice obračajo se proti solncu, od ktereга lepoto imajo; ti pa, o človek, ne bi se obračal proti Bogu, kateri je tebe vstvaril in tebi življenje daje? Zjutraj ko se zbudiš, poglej proti nebu in izreci hvalo Bogu, ki je tebe varoval po noči, na večer pa zahvali se Bogu za varstvo čez dan. Začenjaj vse svoje dela z Bogom in njemu na čast; tako bo vsako delo tvoje Bogu dopadljiva molitev. Zraven dela pa ne pozabi, da Bog tebe vidi, da Bog tebe sliši, in da Bog vé za vsak tvoj korak. Na visoki gori tebe gleda, v globoki dolini te najde, v gostem lesu zraven tebe stoji, in v domači izbi tebe obdaja. Varuj se toraj prav skerbno takošnih misel, del in besed, ki bi njemu dopasti ne mogle. — Če si pa vendar kaj se pregrešil in tako Boga razžalil, tedaj v molitvi žaluj in jokaj, da si s solzami pokore opereš vest, in da ti Zveličar poreče: „Zaupaj moj sin, tvoji grehi so tebi odpuščeni!“

Odraščeni ljudje molitev radi opuščajo. Nekteri mož, ki je v svojih mladih letih prav goreče Bogu služil, on se je ohladil in je ves posveten postal. Marsiktera žena je v molitvi močno oslabela, čeravno je bila prej ko deklica vsa Bogu vdana in pobožna. Iz žlahtnega cvetja mladih dni pri možih in ženah sadu čednosti ni. Takim se godi, kakor malopridnemu drevesu, ki vigradi lepo cveti, ob času poletne vročine oslabi in „nobenega sadu ne prinese, bo posekano in v ogenj verženo.“ Zatoraj, ljube duše! ne dajte se motiti tistim, kateri vam pobožnost dolgočasno kažejo, temuč deržite se molitve; ona naj bo vam prvi in najboljši prijatelj na zemlji.

2. Drugi zvesti prijatelj, ki naj hodi z vami vse vaše življenje naj bo vam pridna delavnost in zastopna varčnost s tem, kar si pridelate. — „Kakor tica za letanje, tako je človek za delo vstvarjen,“ pravi sveto pismo; delo naj bo naše veselje in naša čest. Delo ni kazen za greh, saj je moral delati že prvi človek, dokler je bil v nedolžnosti, pa delo mu je bilo lahko in sladko. Še le potem, ko je Adam grešil, in ko je Bog zavoljo njega zemljo preklel, postalo je delo človeku težavno. Že v paradižu je bila lenoba škodljiva, koliko več bo škodljiva še le nam, ki v paradižu nismo. Jokaje je gledal Adam večkrat nazaj proti paradižu, iz ktereга je bil zavoljo greha izgnan; jokaje zamore tudi tak človek pregledati dni svojega življenja, kateri je premalo delal in premalo skerbil za svojo dušo. — Zemljišče, ki ni obdelano ali obsjano, rodi samo ob sebi različne trave; ravno tako se godi človeški duši. Ako nima opraviti s potrebnimi in koristnimi rečmi, tedaj oberne svoje moči na hude misli, nečiste želje in grešno djanje: „Mnogotere hudobije je lenoba že naučila,“ pravi sv. pismo, in življenje brez delavnosti je navadno prvi korak do beraške palice.

Sam Bog je ukazal izraelskemu ljudstvu: „Šest dni delaj in služi si svoj kruh, sedmi dan pa počivaj.“ Stari puščavniki so radi rekali: „Kdor je delaven, njega k večjemu eden, lenobnega pa veliko hudih duhov nadleguje.“ In sv. Bazili pravi: „Kakor nam je Bog dal moči, ktere nas delajo za delo pripravne, tako bo on na dan sodbe tem močem primerno delavnost tirjal od nas.“ Nek star pregovor pravi: „Jablane, hruške in druge cepé cepi v mladosti za stare zobe,“ to se pravi, že v mladosti moramo delati in se potruditi, da si za stare dni kaj pridobimo. — Treba je človeku tudi zastopne varčnosti s tem, kar ima. Jaz ne menim kake skope varčnosti, ki hoče le dobivljati in si ohranjati več in več premoženja: to bi bila lakomnost. Človek naj bo varčen tako, da brez pametnega vzroka ne izdaja denarjev, in da več tudi ne izdaja, kakor je njegovemu stanu in premoženju primerno. Kam zapravljaljivi s časom zajdejo, to vidite sami.

3. Tretji naš prijatelj, ki naj pojde z nami skoz naše življenje, naj nam bo tovaršija pobož-

nih ljudi. — Povej mi, s kom se pajdašiš, in povedal ti bom, kdo si; to je star pregovor, ki ima še zmiraj svojo resnico in veljavo. Saj pravi sv. pismo: „S svetim boš svet postal, s hudobnim pa še sam hudoben postaneš.“ Poišči si za družbo zmiraj take ljudi, kateri tebe pošteno razveseliti, in v pobožnosti tudi dalje pripeljati zamorejo. In kdor je zares sam bogaboječ, našel bo tudi bogaboječo družbo, če jo le išče. Modri Salomon pravi: „Kdor hodi z modrimi, bo moder; kdor je prijatelj nespametnim, ta bo njim enak.“ (Preg. 20, 13.) „Derži se družbe modrih starih mož, in vdaj se s srcem njih modrosti, da boš vse slišal, kar se od Boga govori, in da slišiš njih lepe izreke.“ (Sir 6, 35.) Družbe hudobnih pa varujte se, zakaj med njimi najboljši človek s časom sam hudoben postane. Zatoraj nas svari sv. pismo rekoč: „Moj sin, ako te vabijo grešniki, ne hodi za njimi po njih potih, zakaj njih noge v pogubljenje tekó.“ (Preg. 1, 10.)

Sveti očak Abraham je živel na kraju Haran med drugim ljudstvom, ki je bolj in bolj začelo pozabljati pravega Boga; da pa Abraham ne bi ž njimi zapustil živega Boga, zato mu je Bog ukazal: „Pojdi iz svoje dežele in iz srede svojih sorodnikov, in iz hiše svojega očeta, in pojdi v deželo, katero bom tebi pokazal.“ (Gen. 12, 1.) Kristijan moj! tako pojdi tudi ti iz hude družbe med pobožne ljudi, da svoje duše ne pogubiš. Ako pa kraja svojega ne moreš zapustiti, in če se hudih sosedov znebiti ne moreš, potem stori, kar je storil prerok Daniel: On je živel na kraljevem dvoru v Babilonu, in je bil obdan od skušnjav na vse strani, pa vendar si je ohranil vero in ljubezen do pravega Boga. Da je pa to storiti zamogel, temu je iskal v molitvi pomoči; trikrat na dan je stopil pred odprto okno, obrnil se proti Jeruzalemu in molil svojega Boga. Kristijani! tudi mi smo pogosto obdani od skušnjav, pritecimo tedaj k Bogu in iščimo v molitvi pomoči.

Sklep.

Troje prijateljev sem vam pokazal, da si je izvolite za spremljevalce ali tovarše skoz svoje življenje. Sveta molitev naj vam bo prva pomočnica, zakaj prazno je delo brez blagoslova z nebes. Družba dobrih in pobožnih ljudi naj bo vam druga tovaršica, zakaj s komur se pajdašite, takošni boste postali sami. Da pa ne zapelje vas skušnjav nevarni boj, zato se držite še tretje pomočnice, ve-sele delavnosti, zakaj naše življenje je kratek le dan. Te tri reči so kakor tri svetle zvezde, ktere nas peljejo varno skoz življenje do svetih nebes. Poslužite se jih, da bote srečni tukaj in zveličani tamkaj! Amen.

Pridiga za I. nedeljo po ssv. treh kraljih.

(Sv. puščavnik Pavel; kako tudi mi naj svet zapustimo?)

„Jezus je z njima šel in prišel v Nacaret in jima je bil pokoren.“ Luk. 2, 51.

V v o d.

Jezus, sin božji, kralj vseh kraljev, bi se bil lahko rodil v veliki in bogati hiši kakega kralja. Pa se je hotel roditi le v bornem hlevcu in ležati v terdih jasicah. Tako ubožno in revno je Jezus stopil na svet. Pa tudi poznej, ko je odrasel, ni si izvolil za stanovanje kako veliko šumeče mesto in kako prostorno hišo. Danešnje sv. evangelije nam pripoveduje, da je Jezus z Marijo in Jožefom šel v malo mestice Nacaret, tam v tihi hišici pri Jožefu in Mariji preživeljal svoje mlade dni: „Šel je z njima in prišel . . . Rastel je v modrosti in starosti, in milosti pri Bogu in pri ljudeh.“ Jezus je toraj malo maral za svet in posvetne reči, proč od posvetnega šuma in truša, prav na tistem je živel.

Tako so delali tudi njegovi prvi učenci in tudi kristijani poznejših časov. Niso le tiho in revno živeli in malo marali za svet in kar je posvetnega, nekteri so svet popolnoma zapustili; so pobegnili iz človeške družbe in v puščavi stanovali. Takih se je štelo perve stoletja na tавžente; pervak med njimi je bil svetnik, ktereга spomin smo včeraј obhajali, namreč sv. Pavel puščavnik. Jezus je svet zapustil, sveti Pavel je svet zapustil, toraj je prav, da rečem, naj tudi mi svet zapustimo. Pa kako? Blizo tako, kakor je storil sv. Pavel puščavnik. Kakor sv. Pavel zapustimo tudi mi svet in sicer s tim:

1. da malo maramo za to, kar svet ponuja;
3. kar svet govori in
3. kar svet daje. Pripravite se!

Razlaga.

Sv. Pavel se imenuje prvi puščavnik zato, ker se od nobenega kristijana pred njim ne bere, da bi bil šel v puščavo in tam živel. Pavel je bil rojen v Egiptu leta 228. Grozovitno so se tiste leta kristijani preganjali, mučili in morili. Cesar Decij je posebno hudo delal z njimi. Pavel, da uteče strašni smerti, poda se najprej k

svoji sestri. Tu pa čuti, da ga misli maloprida žlahta izdati in pobegne v puščavo. In veste, čemu je žlahta bila hudobne volje, Pavla izdati? Da njegovo veliko premoženje pride v njene roke! Glejte, kam zapelje človeka prevelika ljubezen do posvetnih reči! Vse drugači pa je delal Pavel. On, akoravno bogat, ni maral za bogatijo in posvetno blago, temuž zapusti svojo žlahto, svoje premoženje in svoj rojstni kraj in gre v samoto, v žalostno puščavo. Tudi mi moramo svet po zgledu sv. Pavla zapustiti s tim:

1. da malo maramo za to, kar svet ponuja. Svet ponuja in obljublja veliko reči. Stori to ali uno, in boš bogat, ljudje te bodo hvalili in častili; tergal si boš posvetnih cvetic in se jih obilno veselil. Bogastvo toraj, hvalo in čast, obilno veselje ponuja in obljublja svet. Ali pa je svet možbeseda? Ali je zvest v svojih obljubah? Spominjaj se, o človek! egiptovskega Jožefa. Kraljevskemu natakarku je v ječi njegove sanje lepo razložil in ga prosil, naj se ga spominja, ko bode stal pred kraljem. Natakark pa je Jožefa pozabil in še le po dveh letih se ga je spomnil. — Spominjaj se, o človek! pastirčka Davida. Kralju Savlu je kratek čas delal, je velikana Golijata premagal in umoril, kralja Savla in vso deželo rešil velike sramoto in nevarnosti. In kako ga je kralj Savel plačal? Dvakrat je sulico za Davidom vergel in ga hotel umoriti. Tako svet plačuje. In kako je svet Jezusa plačal? Za vse lepe nauke, za neskončne dobrote ga je na križ pribil. Ravno tako se godi tudi še naše dni. Ti si želel obogateti, ljubil si bogastvo. Pa prišel si na krive pote, in se vjel v mrežo hudičovo; bogastva nisi dobil, pa dobil si sramoto in nesrečo. — Ljubil si ti posvetno čast in hvalo; pri ljudeh sloveti, je bila tvoja edina skerb. Visoko si letal, pa nizko si obsedel; sramoto in žalost si dočakal. Ljubil si posvetne veselice; šlo je res nekaj časa, pa hitro je bilo vse pri kraju, in kaj zdaj od vsega posvetnega veseljevanja imaš? Prazno mošnjo, veliko sramoto, gorke solze. Zatoraj ljubi moji! vsred sveta postanimo puščavniki s tim, da ne maramo za to, kar svet ponuja in obljublja. —

Puščavnik Pavel je zapustil svojo domačijo in dolgo si iskal novo svoje prebivališče. Prišel je do visoke gore in tam zagleda skalnato votlino z velikim kamnom zakrito. Gre noter in najde tu prostorno, zgorej svitlo ravnino; košate veje visoke palme so jo pokrivala in jej dajale prijetno, hladno senco. V votlini je vervral studenec bistre vode, pa hitro se je zopet v zemljo pozgubil. Tukaj si je sv. Pavel svoje stanovanje izvolil. Jedel je samo palmov sad, pil je bistro vodico, v molitvi in premišljevanji so mu tekli dni in noči njegovega življenja. Kaj si je neki svet mislil, ko je Pavel zapustil svoje bogastvo, zibnil in se podal v žalostno puščavo? Posvetneži so ga omilovali, zasmehovali in morebiti še celo za norca imeli, da je storil tako. Pavel pa je malo maral za to, kar svet govori in postal in ostal je puščavnik.

Tudi mi naj postanemo puščavniki s tim:

2. da malo maramo za to, kar svet govori. Svet je hudoben, pravi sv. pismo in res je temu taka, on hvali, kar ni hvale, pa graja, kar ni graje vredno. Posebno se to naše dni dokaj rado godi. Kaj je, postavim, za katoličana bolj hvale vredno, kakor to, da se zvesto in terdo derži vseh svetih nauk katoliške cerkve, vse, kar uči, terdo veruje, vse, kar zapoveduje, zvesto spolnuje. Pa kako se godi katoličanom, ki tako lepo ravnaajo? Svet jih zasramuje in zaničuje, jim obeša prav gerde priimke. Kaj more bolj poštenega in pravičnega biti, kakor to, da sv. Oče papež in škofje branijo nauke in pravice sv. katoliške cerkve, da učijo in terdijo, da imajo v sv. cerkvi le oni sami dolžnost in pravico, razsojevati, kaj je pravi nauk Kristusov, — dolžnost in pravico, verne v cerkev sprejemati in zopet iz cerkve devati, — dolžnost in pravico, duhovnike posvečevati in ustavljati, — verne ovčice v kerš. nauku, posebno mladino v šolah, podučevati. Vse to je ja pravica in dolžnost sv. očeta papeža in katoliških škofov. Kaj pa svet govori o njih? Ni ga gerdega imena, ni ga zasramovanja, s katerim bi jih ne osipali; ja še na to sedajni svet tišči, da bi naši cerkveni predstojniki, ki svoje svete dolžnosti zvesto spolnujejo, nikomur nobene pravice ne jemljejo, nobene krivice ne storijo, da bi se kaznovali in za kazen denar plačevali ali pa se v ječe zaperali. Tako sedajni svet govori in sodi! Pa kaj bomo tako visoko gledali in po drugih krajih se ozirali, — saj imamo tudi med nami dosti izgledov, ki nam pričajo, kako neumno svet govori in sodi. Ljubi moj kristijan, ki še pridno svoje molitve opravljaš, svojo hišo in družino v božjem strahu in lepem redu imaš, svete poste deržiš, rad v cerkev, k svetim mašam in kerščanskim naukom zahajaš, večkrat k spovedi in božji mizi hodiš, povej mi, ljubi moj! kaj govori sedanji svet o tebi? Vem, da te serce boli, ki se tega spominjaš, — pa nič ne maraj, kakor je storil Jezus, ssv. aposteljni in vsi svetniki božji. Ako bi ti s svetom deržal in potegoval, ha! potem bi ti peli hvalo in slavo, — pa posvetna hvala in slava se razkadi ko dim, in svet, ki ti danes poje hosano, te jutre preklinja in kriči: Križaj ga! In posvetni govori in sodbe ne segajo črez grob, tam bode sodil na večne čase naš ljubi Bog, ki je sodbo sebi prihranil in je zgolj pravica in resnica. Za to, kar Bog od nas govori, zato marajmo; za svet se malo pečajmo, kakor sv. Pavel puščavnik. —

V svojej votlini je Pavel prebival celih 90 let; spolnoval je zvesto voljo božjo, premišljeval in molil, pa ojstro in terdo živel. Do 43. leta je vžival edino le palmov sad. Palma pa, ki mu je dajala hrano in senco, je ostarela in se posušila. Pa Bog svojega zvestega hlapca ne pozabi in ne zapusti. Usmiljeni Bog je Pavlu pošiljal, kakor nekdan preroku Eliju, krokarja, ki mu je vsak dan pol hleba kruha donášal. Nekdan pa sv. Pavla obišče puščavnik

Anton, ki je bil tudi že 90 let star. Starčka se vsedeta na kamen in Pavel jame govoriti: „Vidiš pred seboj človeka belih las, sive brade, ki ga teži breme visokih let in bode kmalo prah in pepel. Ali povej mi, kako se še kaj na svetu godi, ali je hudobije še toliko, ali greh še toliko nesreče napravlja, ali je še kaj malikovavcev?“ Ko se tako pogovarjata, prileti krokar, vsede se najprej na palmovo vejo, potem pa na zemljo zleti, položi cel hleb kruha pred Pavla in speš odferkne. Anton se čudi, ali sme hlja je mu reče Pavel: „Glej, kako do bro t l j i v j e n a š B o g ! Ž e 60 let mi pošilja dan na dan po pol hleba po tej ptici; danes pa, ki si ti k meni prišel, pošlje celega, da bi pokazal, kako da skerbi za tiste, ki njemu služijo.“ Sveti Pavel je zapustil svoje bogastvo in vse, kar svet daje, in je s tim za ljubo vz el, kar mu je ljubi Bog dajal: merzlo vodico, palmov sad in pol hleba kruha. Postanimo tudi mi puščavniki s tim:

3. da malo maramo zato, kar svet daje. Jaz pravim, da malo maramo, ne pa, da nič ne maramo za to, kar svet daje. Tudi Jezus pravi: „Iščite naj poprej nebeškega kraljstva in njegove pravice, in vse uno bode priverženo.“ Zatoraj skerbimo, delajmo in trudimo se tudi za posvetne reči, pa tako da svoje duše in večnosti ne pozabimo; — tako da si krivic in grehov na vest ne nabašemo; — tako da svojega serca na posvetno preveč ne natvežemo. Imejmo pred očmi in v sercu besede Jezusove: „Blagor ubogim v duhu; kajti njih je nebeško kraljestvo.“ Vse, kar nam svet daje in more dati, našega serca ne napolni in ne pomiri. To je že skusil kralj Salomon, ki je v vsej svoji posvetni sreči in slavi izdihoval: „O nečimurnost vseh nečimurnost, vse je nečimurnost!“ — Vse, kar ti svet daje, se tudi prav lahko zgubi: zdravje ti vzame kak pihljej, lepoto kaka bolezen, čest in ljubezen kaka narobe besedica, bogastvo kaka iskrica, — vse pa ti gotovo pobere smert, ki te nagega dene v merzlo zemljo. Zatoraj ljubi moji! marajmo le malo zato, kar nam svet daje; spolnujmo zvesto voljo božjo, in Bog nas zapustil ne bo; dajal nam bo, česar potrebujemo, naj bi tudi moral čudeže delati, kakor pri sv. Pavlu, ktere ga je take dolge leta čudovitno živil!

Sklep.

Preljubi! Kar so svetniki božji storili, tega mi večkrat ne moremo in celo še ne smemo storiti. Sveti Pavel je svet popolnoma zapustil in se podal v puščavo. Tega nam ni treba; vsred sveta pa moremo in moramo biti puščavniki s tim, da malo maramo zato itd. . . . Ravno to tudi sv. Pavel uči, ki pravi: „Kteri (na tem svetu) jokajo, naj bodo, kakor da bi ne jokali; in kteri se veselijo, kakor da bi se ne veselili; in kteri kupujejo, kakor da bi ne imeli; in kteri vživajo ta svet, kakor da bi ga ne živili, ker

podoba tega sveta prejde.“ Ja! svet prejde; ako bi sv. Pavel bil svetu služil, že davno bi bil pozabljen; tako pa slovi po vesoljnem svetu in njegovo ime je zapisano v bukvah večnega življenja. Sv. Pavel puščavnik, prosi Boga za nas! Amen.

Pridiga za II. nedeljo po ssv. treh kraljih.

(Nauki iz življenja sv. Boštjana; gov. J. Sk.)

„Človeških otrok zobje so kot sulice in puščice; in njih jezik je kot oster meč.“
Ps. 56, 5.

V v o d.

Ljubeznjivi! Častitljiv praznik Jezusovega sladkega imena obaja danes sv. mati kat. cerkev in skozi celih osem dni podeluje popolnoma odpustek vsem, ki vredno prejmejo zakramente sv. pokore in presv. rešnjega Telesa in pobožno molijo za razširjanje sv. kat. cerkve. Danes je praznik tistega presv. imena, „v katerem se, kakor piše sv. apostelj Pavel, vsako koleno priklanja teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo.“ Danes je spomin tistega presladkega imena, v katerem so ssv. mučenci tudi vse zaničevanje in najhujše muke serčno prestali. Med temi svetimi marterniki, ki so za Jezusovo presveto ime svojo kri prelili, je bil tudi sv. Boštjan, kterega podoba zraven sv. Ožbolta na velikem oltarju vidite.

Vem ljubeznivi! da v god sv. Boštjana bi tudi radi kaj od tega svetnika čuli; toraj sem vam namenil danes podeliti nektere nauke iz njegovega življenja.

Če podobo sv. Boštjana bolj natanko pogledate, vidite, da je k drevesu privezan in da oistre puščice tičijo v njegovem telesu. „Oh pač žalostni časi, bote mislili, so bili takrat, ko so kristijane toliko mučili!“ Ja res žalostni časi; pa ti časi še niso minuli. Zdaj pa še kristijan kristijana s puščicami strelja. Stermo me gledate in ne veste, kako bom to izpeljal, torej čujte: Puščice te, s kterimi svojega bližnjega streljate, so človeške besede, saj tudi beseda človeka ubije. Sv. pismo samo pravi, da jezik je lok in oistre puščice so človeške besede. „Lok napenjajo, pravi kralj David, da bi vstrelili čistega na skrivnem.“ In v 56. psalmu govori: Človeških otrok zobje so kot sulice in puščice; in njih jezik je oster meč.“ Teh puščic, s kterimi kristijani svojega bližnjega streljajo,

je pa več sort. Jaz omenim tukaj le: Puščice zapeljevanja; puščice laži in obrekovanja; puščice zaničevanja in zasramovanja, in pa puščice očitania in neusmiljenja.

1. Življenje torej sv. Boštjana naj vam popiše prvi del moje pridige.

2. Ojstre puščice té pa naj vam pokaže drugi del.

Začnem v Jezusovem najsvetejšem imenu; vi pa se pripravite!

I. del.

Sv. Boštjan je bil rojen na Laškem. Že v mladih letih je lepo živel in Bogu služil. Še mlad se je podal med vojake, da bi kristijane podpiral in branil. Bil je prav lep in moder mladeneč in cesar Dioklecijan ga je tako ljubil in častil, da ga je poglavarja postavil tistih vojščakov, ki so cesarja vedno spremljevali. Sveti Boštjan je tudi v vojski lepo Bogu služil. Večkrat je obiskoval vjete kristijane, jih tolažil in v veri poterjeval.

Dva brata, Marka in Marcelijana, ki sta že mislila od kerščanske vere odstopiti, sv. Boštjan k stanovitosti v Jezusovi veri nagovori. Stopi namreč v ječo in ječa se hitro vsa razsvetli, in glej! Kristus sam se v družbi angeljev Boštjanu približa, ter ga poljubi rekoč: „Boštjan! zmiraj boš pri meni.“ Ta prikazen je storila, da se jih je mnogo k Jezusovi veri spreobrnilo, ki so bili po tem tudi kerščeni. Pa preganjanje vernih kristijanov je čedalje hujše postalo. Tudi sv. Boštjan je bil pri cesarju Dioklecijanu zatožen, da je kristijan in druge k stanovitnosti v kerščanski veri nagovarja. Cesar Boštjana k sebi pokliče in ga oistro zavoljo njegove vere posvari. Sv. Boštjan mu pa ponižno in odkritoserčno reče: „Vedno sem Kristusa molil za tvojo srečo, nespametno in neumno se mi je pa zdelo malike moliti, ki so le iz kamna in lesa. Cesar se na to razserdi in zapové Boštjana k stebru privezati in s puščicami v njega streljati. Rabeljni ga toraj slečejo, z vervmi privežejo, ter tako dolgo v njega streljajo, dokler se jim zdi, da je že dušo izdihnil. Po noči pride pobožna kristijana Irene po imenu in hoče s pomočjo nekterih kristijanov truplo sv. Boštjana pokopati. Pa zdaj zagleda, da še živi, zato ga na svoj dom spravi in mu streže, dokler se Boštjan zopet ozdravi.

Ko sv. Boštjan ozdravi, gre zopet k cesarju in ga posvari, zakaj da tako grozovitno preganja kristijane, ki niso ničesar hudega storili. Cesar se začudi in ga bara: „Ali je on tisti Boštjan, kterega je ukazal s puščicami usmertiti?“ „Jaz sem tisti, odgovori sv. Boštjan,“ iz tega, da še živim, spoznaj, kako mogočen da je Bog, kterega molim, in kako hudobno ravnaš, ker njegove služabnike preganjaš.“ Cesar se še bolj raztogoti. Ukaže sv. marternika s šibami in z gorjačami tako dolgo pretepati, da spusti svojo dušo,

ktero angelji veseli v nebesa neó. Sv. Bostjan je sklenil svoje življenje leta 287. Grozovitneži so njegovo sv. truplo v smradljivo jamo vergli; pa kristijani ga iz jame izvelejo in na tihoma pokopljejo. Leta 680 je bilo njegovo sveto truplo v lepo cerkev preneseno, ktero je cesar Konštantin sozidati pustil. Ob času, ko so se prenašali njegovi ostanki, je strašna kuga v Rimu precej nehala; zatoraj so začeli kristijani sv. Boštjana častiti kot pomočnika zoper kužne bolezni in na prošnjo sv. Boštjana jih je usmiljeni Bog dostikrat uslišal. To je torej kratek popis življenja in smerti sv. Boštjana. Zdaj vam bom pa še v kratkem popisal ojstre puščice, s katerimi kristijani svojega bližnjega ranijo.

II. del.

a) Perviĉ omenjam hude strupene puščice zapeljevanja. Te puščice, kakor piše sv. Pavel, že satan v človeško serce strelja. Z ojstrimi puščicami pobijajo vsi zapeljivci nedolžne, neumerjoče duše. Ja prijatelji! kedarkoli gerdo govorite ali pojete, kedar nespodobno ali zaniĉljivo od božjih reĉi govorite, kedar s slabim izgledom svojega bližnjega pohujšate, tedaj streljate z ojstrimi, strupenimi puščicami v nedolžne serca svojega bližnjega. Postanete dušni ubijavci, in teh se je po Jezusovih besedah bolj treba bati; kakor grozovitnih razbojnikov, ki vam le vaše truplo umoriti zamorejo. Čujte sv. Avgušтина, ki pravi: „Satan ni prišel k človeku z meĉem opasan, temveĉ s sladkimi besedami. In vendar je ubijavec. Torej tudi ti ne misli, da nisi ubijavec, kedar svojega bližnjega k hudemu nagovoriš.“ Ako ste toraj s svojim pohujšanjem že ojstre puščice v serce svojega bližnjega streljali, o izderite jih spet in ozdravite hude dušne rane s tem, da lepo kerščansko svarite svojega bližnjega, pobožno živite in mu tako lep izgled dajete; saj, „gorjé mu, po katerem pohujšanje pride!“

b) Pokažem vam druge strupene puščice, namreĉ puščice laži in obrekovanja. Oj verjemite mi, tudi te puščice hudo, hudo bolijo vašega nedolžnega bližnjega. Sami pomislite, koliko vendar hudega pride iz gerdih laži in obrekovanja! Nedolžno Suzano gerda laž in obrekovanje k smerti pelje; gerda laž in obrekovanje tudi nedolžnemu Jezusu težki križ teše in ga na križu umori. Peklenska laž in obrekovanje! strupene puščice! Koliko nedolžnih, britkih solz se je že zavoljo vas prelilo! Koliko serc je bilo že žalostnih in jih je še zdaj! Tistim torej, ki se lažejo čez svojega bližnjega in ga kriviĉno sodijo, danes družega ne reĉem, kakor strašne besede božje, ktere je sv. Janez v skrivnem razodenju iz nebes čul. In te besede so: „Lažnjivci (lažnjivke) bodo imeli svoj del v gorečem, ognjenem in žveplenem jezeru.“

c) Pokažem vam nove ojstre puščice, in te so puščice zaniĉevanja in zasramovanja bližnjega. Tudi te so silno

strupene in sercu globoke rane sekajo. Tamkej vidim brumnega Joba na gnojnem kupu sedeti; pa njegovi prijatelji, in še celo njegova lastna žena, ga zaničujejo in zasramujejo. To reveža bolj boli, kakor vse telesne bolečine; zatoraj pa tudi tako milo kliče: „Usmilite se mene, usmilite se mene, vsaj vi prijatelji moji!“ In vidim v duhu goro Kalvarijo, na tej gori visok križ. Na njem visi Jezus, odrešenik vesoljnega sveta. Pod križem pa vidim tropo hudobnih Judov, ki Jezusa zasramujejo in preklinjajo. Oh! in ravno to zasramovanje nedolžno Jezusovo serce najbolj rani, kot oestro nabrušene puščice. Za zasramovanje in posmehovanje hudobnežev še celo marsikterega od službe božje zadržuje. Ta in ta bi še rad molil, rad prejemal svete zakramente, pa boji se zasramovanja od svojih malopridnih tovaršev in z volki potegne. Tistim hudobnežem, ki se iz takih norca delajo, ki na božje reči še kaj porajata in ssv. zakramente pogosto prejemajo, tistim rečem danes, pa ne jaz temuč sv. Duh sam: „Vsak zasramovavec je gnjusoba pred Gospodom.“ Torej le pomislite, kaj hoče to reči: Vsak zasramovavec je gnjusoba pred Bogom.

d) In še eno sorto puščic vam hočem pokazati, ki serce bližnega tako globoko ranijo, in te se imenujejo puščice očitanja in neusmiljenja. Tudi te so oestro nabrušene in hudo ranijo. Tamkej vidim stare dedeje in babice, pa Bogu se usmili! kakošna se jim večkrat godi. Mladim gospodarjem se že zdi, da stari predolgo živijo, zatorej jih tudi pisano gledajo in jim še košček terdega kruha z dobrim srcem ne dajo. O ljubeznivi! to je za stare ljudi, ki so že tako bolj občutljivi, silno ostra puščica, ki njih serce globoko rani in stare oči z britkimi solzami polija. — Svoje dni je živel nek star mož. Popolnoma je že oslabil tako, da se je ob palici opiral in se po vsem životu tresel. Zobe je tudi že zgubil, in ni čul in tudi ne dobro videl, kakor se že ljudem godi, ki jo proti sedemdesetim romajo. Ko so se k jedi vsedli, tresel se je tudi starček vselej in se ve, da je tudi marsiktero kaplico od jedil po mizi razlil. To se je gnusilo njegovemu sinu, in se ve, da njegovi sinahi (sinovi ženi) še bolj. Odločijo mesto staremu očetu tamkej za pečjo, in dajejo mu jesti v perstni skledici, in k tim še ne dosti. Ubogi dedek je bil zavoljo tega silno žalosten in vroče solze so mu večkrat v skledo kapale. K temu pride še nesreča, da ubogemu starčku enkrat skleda iz rok uide in se razstruplje. O koliki hrup zažene zdaj mlada žena, kakor Bog ve, kakšna nesreča se je zgodila. Koliko germi in ropota, kakor že znajo nekatere mlade žene, pa tudi stare niso za las boljše. Revni dedek pa se ves trese in milo zdihuje. Da bi ja skleda več ne strupil, kupita mu zdaj leseno skledo, in iz te je moral revni stari oče zdaj jesti. — Ko enkrat tako skup sedita mož in žena, prinaša mali Peterček dilce skupaj, in jih verta in skup zbija. „Kaj pa delaš Peterček?“ bara ga njegov oče. „Korito. Zdaj moj dedek iz lesene skleda jedó;

jaz bom pa korito naredil, iz katerega bota jedla moj oče in moja mati, kedar bom velik.“ Mlada zakonska se zdaj pogledata, postaneta rudeča v obraz in se prestrašita. Hitro gresta po starega očeta in ga ne gonita več od mize. Ljubeznjivi! sami si lahko razložite to pripoved; jaz le ponavljam naš slovenski pregovor: „Ti očeta do praga, tvoji otroci tebe čez prag.“ In tacihi puščici očitanja in neusmiljenja je sila veliko na svetu, katere nam Bog milostljivo odverni!

Sklep.

Tu imate torej, ljubi brati in sestre! popisovanje življenja in smrti sv. Boštjana. Po njegovih stopinjah nam daj ljubi Jezus hoditi! Poznate pa tudi ojstre puščice, s katerimi večkrat srce svojega bližnjega globoko ranite. — Te nam pa daj, usmiljeni Jezus! zatreti; daj nam pa ljubiti svojega bližnjega, kakor si ti vse nas ljubil in nas še zdaj ljubiš, če spolnujemo tvoje božje zapovedi! Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Čast. g. Janez Wieser, kaplan v Zabnicah, oskerbuje za časno faro Pontabelj. Č. g. Peter Wesiag, beneficiat v St. Paternianu, gre za provizorja na Bistrico pri Dravi. — Umerla sta č. gg. Franc Stornik, dekan in fajmošter na Bistrici pri Dravi in O. Bertold Uršic, zlatomašnik in benediktinar v St. Pavlu. R. I. P.

Goriška nadškofija. Č. g. Fabijan Ign., pomočnik v Ločniku, gre za subsid. v Kviško; č. g. Zurman Drag., novoposvečenec, za duhovnega pomočnika v Škodovakovo. Č. g. Vuga Peter gre iz Stijaka za provizorja v Škerbino; č. g. Kragelj Jože gre od sv. Ignacija v Gorici za vikarja v Levpo; na njegovo mesto pride čast. g. Vidic Franc iz Kanala. Č. g. Faganelj Štefan gre iz Šmarja za kaplana v Stijak; č. g. Farfolja Jožef, iz Kamna v Šmarje. Č. g. Kodre Janez, novomašnik, gre za duhovnega pomočnika v Kanal. Čast. g. Dugulin Janez za subdijarija v Štrvran. Č. g. Kragelj Janez, vikar v Levpi, je šel za terdno v pokoj in stanuje v Kanalu.

Lavantinska škofija. Č. g. Zevšek Luka je dobil faro Artiče; č. g. Repič And. je dobil faro pri Brežicah, in č. g. Hajšek Anton faro pri sv. Antonu na Pohorji; č. g. Meško Mart. pride za 2 kaplana

v Ljutomer; č. g. Cobelj Juri., novoposv., gre za kapl. v Slivnico pri Mariboru. Provizorji so postali čč gg.: Ozmeč Fr., v Ljutomeru; Tombah Jožef, v Zabukovji in Vizovišek Florijan v Grižah. — Čč. oo. frančiškani Brezki oskerbujejo začasno kaplanijo v Sevnici. — Umerli so čč. gg. župniki: Dr. Klemenčič Anton v Ljutomeru; Pirkmajer Jože v Zabukovji; Globočnik Felicijan v Grižah in Kosi Mat. pri zg. sv. Kungerti. — Izpraznjena fara zg. sv. Kungerti pri Mariboru se bode začasno oskerbovala po č. g. Svečinskem župniku.

Družba svetega Mohora.

V povzdigo domačega slovstva in v podporo slov. pisateljev je razpisala družba sv. Mohora za prihodnje leto osem daril in sicer štiri za izvirne povesti, štiri pa za podučne spise raznega zapopadka v obsegu blizu pol tiskane pole. Razpis tudi letos ni ostal brez upljiva; izpodbudil je pisatelje po vseh pokrajinah mile Slovenije k živahni, vse hvale vredni delavnosti. Do določenega obroka je bilo odboru poslanih dvajset rokopisev, katere tu posamezno navedemo, da ob enem gg. pošiljavcem njih sprejem poterdimo. Za darila prve versti (povesti) tekmečujejo sledeči rokopisi:

1—3. Zbirke različnih poezij — prvi dve poslani iz Ljubljane, tretja iz Albane.

4. „Išče te sreča, um ti je dan“ —
Našel jo bodeš, ak' nisi zaspan.“

5. Krizarske vojske. 6. Stari berač. 7. Kdor v Boga zaupati zna, se ne goljufa. 8. „Se Poljska ni zgubljena.“

Podučni spisi raznega zapopadka, ki se potegujejo za darila druge verste, so pa ti le: 1. Dve novi postavi. 2. Kemija. 3. Kako se dela slana. 4. Zimski večer. 5. Ali belo ali černo obleko. 6. Pšeničini sovražniki. 7. Proštinja Tinje na Koroškem. 8. Severna goriška stran. 9. Ljubljana. 10. V sredi Slovenije. 11. Nekoliko besed zoper pijančevanje 12. Poduk starišem, kako izrejati otroke.

Rokopise pregleduje sedaj presojevalni odsek družbinega odbora; razsodbo naznanimo slednje dni meseca januarja prihodnjega leta. Tudi poziv glede sestave „domačega zdravnika“ ni bil zastoj. Oglasila sta se dva pisatelja; ker je pa eden ponudbo preklical, izročil je odbor važno delo s polnim zaupanjem marljivemu pisatelju č. g. župniku J.

Volčiču, ki leta in leta že nabira gradivo za enako knjigo in ki je obljubil, delo ob pravem času doveršiti.

Načert, po katerem spisovatelj osnuje „Domačega zdravnika,“ je ta le:

Vvod: Človek, najimenitniša stvar Božja. Vse mu je v korist; pa tudi vse lahko v škodo.

A. Kaj hrani človeka? 1. Starši. Kakovi naj bodo, da bo človek zdrav? — zakaj toliko otrok pomerje? kakova naj bo izreja otrok? 2. Zrak. 3. Voda. 4. Stanovanje. 5. Obleka. 6. Živež. a) jed, b) pijača. 7. Delo. 8. Počitek. 9. Zadovoljnost.

B. Kaj konča, umori človeka? Bolezen. 1. Kaj je bolezen? 2. Uzroki bolezni. 3. Kako se obvarovati bolezni? 4. Kako ozdraviti? a) Natora sama. b) Pomagaj natori. c) Prašaj zdravnika. 5. Nalezljive bolezni. 6. Nagle bolezni. 7. Neprevidene nesreče: a) Zadušeni, b) Zmrznjeni, c) Otrovani. 8. kako se pri bolnikih obnašati? 9. Domača lekarnica.

Knjiga po tej osnovi uredjena bode pač dobro došla vsaki slovenski družini ter pripomogla, da se odverne marsikatera napaka pri našem narodu.

Na znanje!

Poverjenišvo za družbo sv. Mohora, ki ga je s toliko sijajnim uspehom za Ljubljansko dekanijo oskerboval nepozabljivi gosp. prof. Lesar, je za ta okraj na odborovo prošnjo blagovoljno prevzel č. g. Jafeš Jerič, penz. fajmošter v Ljubljani. Kdor želi družbi pristočiti, naj se blagovoljno oglasi pri omenjenem gospodu poverjeniku.

Odbor družbe sv. Mohora.

Vabilo na naročbo „Besednika“.

S 17. listom sklenemo zopet en tečaj [Besednika. Zahvalujemo se iz serca vsem svojim prijateljem, ki so dozdej naš list s petersom in naročnino podpirali ter jih lepo prosimo, naj ga tudi v prihodnjem letu po svoji moči podpirajo.

Da lastne škode nismo terpeli, skerčili smo Bes. med letom vsakega mesca za pol pole, ker smo mislili, da bo to našim častitim naročnikom, ki so z naročninami mnogih družih slovenskih časopisov močno obloženi, bolj po godu, kakor da bi bili z naročnino poskočili. Tega mnenja se deržimo tudi za prihodnje leto, torej hočemo Bes. tudi dalje samo enkrat na mesec na 8 do 12 straneh v dozdanji osnovi in obliki izdajati in mu ceno tako nizko postaviti, da si ga tudi manj premožni domorodci lahko oskerbijo. Veljal bo celo leto samo **2 gold.**, za pol leta **1 gold.**

Vljudno se obračamo do vseh dosedanjih naročnikov z vabilom, naj nam ne le nadalje ostanejo zvesti, ampak naj se blagovolé tudi potruditi, da nam še veliko novih naročnikov pridobijo, ker tako bo nam mogoče, da našo nalogo bolje izveršimo in zamoremo našim pisateljem, ki so nas dozdej čisto brezplačno podpirali, njih obilni trud vsaj z malimi nagradicami odškodovati. Navdaja nas sladka nada, da dobi Besednik o novem letu prav lepo število novih prijateljev in podpornikov.

Naročnina se pošilja na „Vredništvo Besednika v Celovcu,“ najpripravnije in najceneje po poštnih nakaznicah.

V Celovcu 10. decembra 1873.

Vredništvo in založništvo Besednika.

K. temu pridevjam le še to, da „Besednik“ prav na drobno donša vse, kar se tiče „družbe sv. Mohora.“ Čč. gg. poverenikom, ki družbin denar pobirajo in pošiljajo, je „Besednik“ skorej neobhodno potreben. On razkazuje ves denar, ki ga je družba sv. Mohora sprejela; je toraj tako rekoč pobotnica, da je poverenik lahko brez vse skerbi. Tudi naznanja „Besednik“ zastran družbe sv. Mohora marsiktero reč, katero naj bi čč. gg. povereniki družnikom na znanje dali. Tudi kakor družbin oglasnik se toraj „Besednik“ prav lepo priporoča.

Andrej Einspieler.